

ZAŁ. NR 2 DO RAPORTU
O STANIE MIASTA GDAŃSKA
ZA ROK

20/20

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

Podsumowanie działań realizowanych
w 2020 roku

Wersja dostępna cyfrowo

Spis treści

1. Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz Gdańsk Programy Operacyjne 2023	3
2. Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska	4
3. Wieloletni Ramowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2017-2020 oraz Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2020.....	5
4. Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2017-2020	9
5. Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023	11
6. Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017-2020 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska”	15
7. Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2021	16
8. Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030	
9. Program „Duża Gdańska Rodzina”	18
10. Wieloletni program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na lata 2016-2020 oraz Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2020	19
11. Gdański Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata 2018-2023.....	21
12. Gdański Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020	23
13. Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023	26
14. Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023	29
15. Model Integracji Imigrantów.....	31
16. Model na rzecz Równego Traktowania	33
17. Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku na lata 2015-2020.....	35
18. Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023	37
19. Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020.....	38
20. Gminny Program Opieki nad Zabytkami za lata 2020-2023	39

Raport o stanie Miasta Gdańska za 2020 rok
Załącznik nr 2: Sprawozdanie z realizacji polityk, programów i strategii
Wersja dostępna cyfrowo

21. Miejski Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2020-2021	44
22. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2020-2024.....	48
23. Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Gdańska	49
24. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska	52
25. Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2020.....	53
26. Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gdańska na lata 2018-2023	55
27. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2014-2030.....	57
28. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030	58
29. Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w mieście Gdańsku	63
30. Strategia Realizacji Systemu Tras Rowerowych dla Gdańska (SR STeR)	64
31. Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030	66
32. Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2019-2021	67
33. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2020 roku	69
34. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska	70
35. Gminny Program Rewitalizacji	72
36. Studium Lokalizacji Obiektów Wysokościowych (SLOW)	75

1. Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz Gdańsk Programy Operacyjne 2023

Uchwała nr LVII/1327/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 września 2014 r. oraz Uchwała nr XVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r.

Ogólny zarys Programu

Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz jej integralna część, jaką jest dokument Gdańsk Programy Operacyjne 2023, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska, dokumenty dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w mieście. Horyzont czasowy określony dla Programów to rok 2023. Programy Operacyjne zawierają konkretne działania rozwojowe dla Gdańska, które zostały ujęte w dziewięciu obszarach: Edukacja, Zdrowie Publiczne i Sport, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska, Kultura i Czas Wolny, Innowacyjność i Przedsiębiorczość, Atrakcyjność Inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i Transport oraz Przestrzeń Publiczna. Każdy z Programów zawiera zbiór celów operacyjnych, zadania oraz kluczowe działania – struktura ta stanowi ramy strategiczne dla systematycznie podejmowanych działań w poszczególnych obszarach. Nad wdrażaniem założeń każdego z dziewięciu Programów Operacyjnych pieczę sprawują ich Koordynatorzy.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Odzwierciedleniem wprowadzanych zmian i działań podejmowanych na rzecz rozwoju Gdańska są mierzalne wyzwania rozwojowe, w tym: **wzrost wskaźnika jakości życia** (wskaźnik ten systematycznie rośnie; jak wynika z przeprowadzanego co dwa lata badania „Jakość życia w Gdańsku”, w 2018 r. wyniósł on 3,70 w skali ocen 1-6; badanie planowane na 2020 r., z uwagi na sytuację zdrowotną, zakłada się przeprowadzić w 2021 r.) oraz **wzrost liczby mieszkańców** (2020 r. – 470,8 tys., 2015 r. – 466,6 tys.).
2. **Raporty podsumowujące.** W ramach monitoringu wdrażania 9 Programów Operacyjnych, co roku sporządzane są raporty, które stanowią jakościowe i ilościowe podsumowanie szeregu przedsięwzięć rozwojowych podejmowanych w Gdańsku. Zestawienie w raportach zrealizowanych działań oraz wskazanie kluczowych osiągnięć i największych wyzwań dostarczają wiedzę dotyczącą zarządzania Programami.
3. **Spotkania Koordynatorów.** Istotą zarządzania poprzez priorytetowe obszary rozwojowe wskazane w Programach Operacyjnych jest osiągnięcie synergii działań międzysektorowych oraz pogłębienie współpracy pomiędzy Koordynatorami. Jest to jedna z największych wartości i efektów wdrażania dokumentów strategicznych w Gdańsku. Wzmocnienie partnerskich relacji między osobami decyzyjnymi w danych obszarach pozwala na wymianę wiedzy, współpracę i podniesienie skuteczności działań przy planowaniu i realizacji interdyscyplinarnych projektów.

4. **Spotkania Zespołów Programowych.** Każdy z dziewięciu Koordynatorów Programów Operacyjnych cyklicznie realizuje spotkania powołanych przez siebie Zespołów merytorycznych. W skład Zespołów wchodzi przedstawiciele wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek miejskich oraz zewnętrzni eksperci. Praca w międzysektorowych zespołach pozwala zachować spójność i konsekwencję we wdrażaniu celów operacyjnych danego Programu Operacyjnego.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Polityki Gospodarczej (w zakresie monitoringu wdrażania Strategii i Programów Operacyjnych)

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Koordynatorzy Programów Operacyjnych (Edukacja – Grzegorz Szczuka, Zdrowie Publiczne i Sport – Marek Jankowski, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska – Maria Maślak, Kultura i Czas Wolny – Barbara Frydrych, Innowacyjność i Przedsiębiorczość – Magdalena Lidzbarska, Atrakcyjność Inwestycyjna – Marek Ossowski, Infrastruktura – Olga Goitowska, Mobilność i Transport – Remigiusz Kitliński, Przestrzeń Publiczna – Edyta Damszel-Turek), wydziały Urzędu Miejskiego w Gdańsku, jednostki i spółki miejskie.

2. Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska

Uchwała nr XXII/569/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 kwietnia 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Celem Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży jest promowanie młodzieży szczególnie uzdolnionej uczącej się na terenie Gminy Miasta Gdańska. Motywowanie uczniów do podejmowania działań mających na celu odkrycie własnych uzdolnień oraz ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów i pogłębianiem wiedzy jednocześnie tworząc pozytywne wzorce dla społeczności uczniowskiej. Celem programu jest też otoczenie szczególną opieką uzdolnionych uczniów i maturzystów pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska oraz motywowanie ich do dalszego rozwoju. Stypendium stanowi dla młodzieży nagrodę za zaangażowanie i wykonaną dodatkową pracę – często kosztem rezygnacji z wolnego czasu – by uzyskać wysokie wyniki w nauce lub mieć szczególne osiągnięcia w różnych dziedzinach. Powinno wzmacniać poczucie własnej wartości. Program adresowany jest do dzieci i młodzieży pobierających naukę w szkołach samorządowych i niesamorządowych na terenie Gminy Miasta Gdańska od IV klasy szkoły podstawowej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W ramach Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska przyznawane jest jednorazowe **stypendium Prezydenta Miasta dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz maturzystów osiągających najwyższy wynik z egzaminu maturalnego**.
2. Stypendium przyznawane jest w pięciu kategoriach i ubiegać się o nie mogą uczniowie i maturzyści, którzy spełniają wszystkie kryteria wymienione w Regulaminie, który określa uchwała RMG z dnia 30 kwietnia 2020 roku.
3. W 2020 r. przyznano **722 jednorazowe stypendia** na łączną kwotę **281 650 zł**, z czego:
  - w ramach I kategorii – za najwyższy wynik z egzaminu maturalnego i osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej – 4 stypendia po 2000 zł, łącznie 8000 zł,
  - w ramach II kategorii – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w konkursach ogólnopolskich lub międzynarodowych – 117 stypendiów po 400 zł, łącznie 46 800 zł,
  - w ramach III kategorii – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w konkursach wojewódzkich – 233 stypendia po 350 zł, łącznie 81 550 zł,
  - w ramach IV kategorii – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w sporcie na szczeblu krajowym lub międzynarodowym – 358 stypendiów po 350 zł, łącznie 125 300 zł,
  - w ramach V kategorii – dla wybitnych talentów, za spektakularne osiągnięcia w dziedzinie swoich zainteresowań – 10 stypendiów po 2000 zł, łącznie 20 000 zł. Stypendium w tej kategorii przeznaczone jest na realizację indywidualnego programu rozwoju ucznia tworzonego we współpracy tutora z uczniem.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: placówki oświatowe.

3. Wieloletni Ramowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2017-2020 oraz Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2020

Uchwała Nr XXXII/888/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 19 grudnia 2016 r. ze zm. oraz Uchwała Nr XIV/310/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 września 2019 r. ze zm.

Ogólny zarys Programu

Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2020 był integralną częścią Wieloletniego Ramowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2017-2020, jednocześnie będąc częścią dokumentów lokalnych: Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta, a także Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030. Celem głównym Programu było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i/lub używania innych substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych, podejmowanych w szczególności przez dzieci i młodzież. Założeniem Programu było ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania środków psychoaktywnych poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych, doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w jego realizację, a także systemowo prowadzony monitoring i ewaluacja. Problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych, w tym nowe substancje psychoaktywne (NSP) dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany był do wszystkich mieszkańców Gdańska oraz osób realizujących zadania z obszaru uzależnień.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Zrealizowano **177 zadań/projektów/programów**, w tym **151** dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, **13** poświęconych było przeciwdziałaniu narkomanii, 13 obejmowało oba obszary. Z Programu skorzystało ponad **75 tys. odbiorców usług bezpośrednich**, w tym dzieci i młodzież blisko **11 tys.** Na szeroką skalę prowadzono kampanie społeczne i działania w mediach społecznościowych, które dotarły do kilkuset tysięcy osób. Na realizację Programu wydatkowano **10,8 mln zł**. W związku z sytuacją epidemiologiczną niewykorzystane środki z obszaru uzależnień oraz pozyskane ze sprzedaży napojów alkoholowych w łącznej wysokości **3,8 mln zł** przeznaczono na zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19 w ramach zadań realizowanych w obszarze edukacji przez szkoły i placówki oświatowe.

Program realizował cztery kierunki/obszary:

1. **Edukacja zdrowotna/promocja zdrowia** - prowadzono działalność informacyjno-edukacyjną, w tym konferencje, wykłady, kampanie społeczne: **Kieruj bez procentów i Młodość bez procentów**. Zrealizowano szkolenia podnoszące kompetencje i kwalifikacje zawodowe przedstawicieli organizacji/podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych), podejmowano akcje promocyjne i wydarzenia z zakresu szeroko rozumianej edukacji publicznej, prowadzono działalność wpływającą na ograniczenie dostępności do substancji psychoaktywnych. Zapewniono wsparcie merytoryczne realizatorom działań. Upowszechniano informację na temat dostępu do usług re-

alizowanych w ramach Programu. W tym obszarze zrealizowano 18 zadań/projektów, z których skorzystało blisko 45 tys. odbiorców, w tym dzieci i młodzież (blisko 1 200). Z działań kampanijnych i medialnych skorzystało ponad 800 tys. odbiorców (nie tylko mieszkańców Miasta Gdańska).

2. **Profilaktyka** (w tym: profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca) - w ramach kierunku/obszaru Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień/Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień koordynował działania prowadzone w Gdańsku związane z profilaktyką uzależnień, poszerzano, udoskonalano, wdrażano oferty skutecznych, rekomendowanych programów profilaktycznych. Ponadto poszerzano ofertę pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, w tym prowadzone w placówkach wsparcia dziennego. Realizowano projekty rozwijające kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjające budowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży. Prowadzono oddziaływania w zakresie promocji zdrowia i aktywności fizycznej, z wykorzystaniem wiodących strategii profilaktycznych. Prowadzono również akcje profilaktyczne promujące zdrowy styl życia i wieloletnie, systemowe mobilne działania profilaktyczne. Zapewniono zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego oraz możliwość udziału w koloniach, obozach i półkoloniach (przeciwdziałanie COVID-19). Zrealizowano programy streetworkingowe. Rozszerzono ofertę dla osób i rodzin zagrożonych problemem alkoholowym (terapeuta uzależnień). U uruchomiono narzędzie teleinformatyczne Helping Hand 24 terapeutom świadczącym usługi terapii uzależnień. Przygotowano ekspertyzę dotyczącą adaptacji budynku na potrzeby utworzenia Środowiskowego Centrum Profilaktyki dla dzieci i młodzieży. Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało blisko 14 tys. odbiorców, w tym dzieci i młodzież (blisko 9 tys.).
3. **Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa** - zrealizowano programy/oferty zwiększające dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, w tym ofertę na prowadzenie Miejskiej Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia. Kontynuowano program z zakresu redukcji szkód, w tym stacjonarnej wymiany igieł i strzykawek. Prowadzono programy postterapeutyczne, w tym prowadzono 2 mieszkania readaptacyjne i 1 hostel dla osób uzależnionych od narkotyków. Zapewniono kompleksową specjalistyczną pomoc psychologiczną i terapeutyczną prowadzoną przez GOPP dla dzieci i młodzieży oraz rodziców/opiekunów, w tym zwiększono dostępność pomocy dla dzieci z FASD. Ponadto zapewniono pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom z problemem alkoholowym, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Udzielono dotacji dla Centrum Integracji Społecznej, wsparto również działalność klubów abstynenta. Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych kontynuowało swoją działalność w zakresie motywacyjno-informacyjnym kierowanym do osób z kręgu problemów uzależnień. Realizowano również zadania dotyczące: zapewnienia pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom niepełnosprawnym intelektualnie oraz wieloletnie programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób dorosłych, wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (DDA). Uruchomiono zadanie dotyczące kompleksowego

wsparcia osób zadłużonych. Z bezpośrednich zadań/projektów Programu skorzystało ponad 10 tys. odbiorców, w tym dzieci i młodzież (blisko 850).

4. **Organizacja programu oraz badania i analizy** - zabezpieczono warunki pracy dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdańsku (25 członków). Doposażono realizatorów i partnerów Programu w sprzęt komputerowy i biurowy niezbędny do realizacji zadań. Zapewniono bieżący monitoring działań w ramach współpracy on-line z członkami Zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Programu oraz zaprezentowania wyników ewaluacji Programu za lata 2017-2018. Zapewniono warunki pracy dla Komisji Konkursowych powołanych do oceny ofert składanych w obszarze zdrowia publicznego. Zrealizowano badania socjologiczne mające na celu ocenę występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków w poszczególnych dzielnicach miasta. Ponadto zrealizowano następujące zadania:
- przeprowadzenie pogłębionej analizy projektu Programu profilaktycznego pt. "Profis - Sport bez uzależnień" oraz przeprowadzenie warsztatu dotyczącego działań profilaktyczno-sportowych,
  - realizacja działań wspierających prace organizacyjno-administracyjne strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz programów z zakresu zdrowia publicznego i uzależnień,
  - doradztwo prawne w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
  - obsługa kampanii promującej pomoc osobom uzależnionym znajdującym się w kryzysie bezdomności.

Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało ok. 7 tys. odbiorców.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Zespół Schronisk i Sportu Szkolnego, Centrum Integracji Społecznej, Biuro Prezydenta ds. Kultury, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, podmioty edukacji i opieki (szkoły, poradnie), placówki wsparcia dziennego, podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą zadań z zakresu zdrowia publicznego. W realizację Programu zaangażowanych były 174 jednostki, podmioty, instytucje i organizacje.

4. Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2017-2020

Uchwała nr XXXIII/914/17 Rady Miasta Gdańska z dnia 12 stycznia 2017 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2017-2020 ma służyć wydłużeniu życia w zdrowiu, poprawie zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszeniu nierówności społecznych w zdrowiu mieszkańców i mieszanek Gdańska. Adresatami Programu są gdańszczanie, szczególnie osoby młode oraz seniorzy. Do głównych założeń programu należy wydłużenie życia w zdrowiu oraz ograniczenie skali zachorowań na choroby cywilizacyjne poprzez: zmniejszenie ryzyka występowania schorzeń, poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie, w tym promocja zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, rozwój kompetencji zdrowotnych na wszystkich etapach życia i we wszystkich odgrywanych rolach (zdrowa matka, zdrowe dziecko, zdrowy człowiek w wieku produkcyjnym, zdrowy senior), a także podniesienie efektywności i skuteczności programu przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Program profilaktyczny zapobiegania chorobie próchnicowej u dzieci w wieku 1-6 lat** – przeprowadzono przeglądy stomatologiczne u dzieci, prowadzono edukację właściwego mycia zębów oraz prawidłowego odżywiania. W wizytach adaptacyjno-edukacyjnych w ramach Programu udział wzięło **32 dzieci**, w 6 warsztatach edukacyjnych udział wzięło **150 dzieci**.
2. **Profilaktyka zakażeń grypy** – program polityki zdrowotnej „**Zaszczep się przeciwko grypie, a będziesz cieszył się jesienią życia**”. Oferta obejmuje szczepienia przeciwko grypie skierowane do seniorów. Program był realizowany przez 3 realizatorów w 8 placówkach w Gdańsku. W związku z ograniczeniem dostępności do szczepionek, w 2020 r. skorzystało z nich jedynie **475 osób**.
3. **Program zdrowotny w zakresie prewencji i wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży – 6-10-14-18+ dla Zdrowia**. Program polega na przeprowadzeniu badań przesiewowych i ankietowych w kierunku czynników ryzyka, stylu życia i zachowań zdrowotnych wśród uczniów, wyselekcjonowaniu z powyższych grup dzieci z czynnikami ryzyka chorób cywilizacyjnych, tj.: cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia odżywiania, zaburzenia depresyjne, przeprowadzeniu pełnej interwencji edukacyjno-leczniczej u dzieci z wykrytymi problemami zdrowotnymi. Prowadzony był kompleksowy program edukacyjny dla dzieci i rodziców w zakresie diety, aktywności fizycznej, budowania pozytywnych zachowań zdrowotnych. W 2020 r. w projekcie uczestniczyło **2780 dzieci i młodzieży**, w tym w warsztatach **Koszyk Edukacyjny „Zdrowie w szkole”** ukierunkowanych na edukację dzieci, rodziców i nauczycieli w obszarze prowadzenia zdrowego trybu życia - aktywność fizyczna, zdrowa dieta, aspekty psychologiczne w odżywianiu, wzięło udział **360 osób**.

4. **Działania profilaktyczne w zakresie HIV/AIDS** skierowane do dzieci, młodzieży i studentów – zrealizowano **programy szkoleniowe skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych** oraz kampanie informacyjno-edukacyjne skierowane do studentów. W 2020 r. z programów skorzystało **1312 osób**.
5. Prowadzono konsultacje psychologiczne i terapie grupowe osób seropozytywnych oraz zrealizowano turnus terapeutyczno-rehabilitacyjny. Skorzystało łącznie **31 osób**.
6. Promocja aktywnego starzenia się prowadzona była poprzez realizację programu **Trzeci wiek w zdrowiu**. Skorzystały **82 osoby**.
7. **Program Kierunek Zdrowie** – jest projektem skierowanym dla 6-latków i ich rodziców, uczestnicy projektu objęci są interdyscyplinarną konsultacją ze specjalistami zdrowia publicznego. W 2020 r. w programie wzięło udział **778 dzieci**.
8. Program **Zdrowy uczeń** skierowany jest do dzieci w wieku 9-11 lat, obejmuje stworzenie planu postępowania prozdrowotnego dla każdego z uczestników. W programie wzięło udział **875 dzieci**.
9. **Gdańsk Jemy zdrowo** – program służący poprawie jakości żywienia dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych. W ramach programu wspierana jest odpowiednia komunikacja dotycząca żywienia dzieci w przedszkolach i szkołach pomiędzy placówkami oświatowymi a rodzicami, opiekunami. W programie uczestniczyło ponad **100 gdańskich placówek**.
10. **Koperta Życia** – kampania służąca upowszechnieniu wśród mieszkańców Gdańska idei posiadania krótkiej informacji o zdrowiu osoby, do której wezwano pomoc medyczną. W ramach projektu prowadzona jest promocja prawidłowego gromadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej. W 2020 r. Kopertę otrzymało **3 tys. gdańszczan i gdańszczanek**.
11. **Program Ekstra Fan/Ekstra Fanka** – jest programem zdrowego stylu życia dla osób w wieku aktywności zawodowej, u których występuje problem nadmiaru masy ciała. Realizowany jest przez: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Stadion Energa Gdańsk, ERGO ARENĘ oraz kluby sportowe – Lechia Gdańsk, Trefl Gdańsk, Trefl Sopot oraz Wybrzeże Gdańsk. Na podstawie identyfikacji zagrożeń dla zdrowia (behawioralnych czynników ryzyka rozwoju chorób) określany jest indywidualny, kompleksowy plan postępowania prozdrowotnego. Plan realizowany jest podczas 12-tygodniowego treningu ze sztabem trenerskim klubów sportowych oraz zajęć z dietetykami, fizjologami, lekarzami, specjalistami z zakresu aktywności fizycznej. W 2020 r. w Programie wzięło udział **66 osób**.
12. **Koszyk Edukacyjny „Zdrowie Seniora”** – służy podniesieniu poziomu świadomości procesu starzenia się organizmu, jego konsekwencji oraz budowaniu kompetencji w zakresie opóźnienia procesu starzenia u osób powyżej 65. roku życia. W 2020 r. działaniami objęto **352 uczestników**.
13. **FitKlasa** – głównym celem programu jest promowanie aktywności fizycznej wśród dzieci klas 0 – III szkół podstawowych. W 2020 r. w kampanii uczestniczyło **12 tys. osób**.
14. **#Zdrowie** – program realizowany wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych ma na celu zapoznanie uczniów wchodzących w dorosłość z organizacją systemu ochrony zdrowia w Polsce oraz zwiększenie poziomu osobistej odpowiedzialności za zdrowie. W 2020 r. w **51 modułach** wzięło udział łącznie **1100 uczniów**.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne i inne podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe.

5. Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023

Uchwała nr XXVI/665/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 maja 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023 (GPOZP) ma na celu tworzenie lokalnego systemu zapewniającego optymalne warunki i szanse rozwoju psychicznego mieszkańców Gdańska oraz poprawę jakości życia osób w trudnościach i kryzysach psychicznych oraz z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin, opiekunów i otoczenia społecznego w Gdańsku. Adresatami GPOZP są mieszkańcy Gdańska – osoby z różnych grup wiekowych, zmagające się z problemami, zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz osoby znajdujące się w otoczeniu osób cierpiących, tj. rodziny, środowisko lokalne oraz członkowie wszelkich grup zawodowych świadczących szeroko rozumianą pomoc. Do głównych założeń programu należy: prewencja, interwencja, integracja, koordynacja i zarządzanie. Prewencja, czyli podniesienie wartości zdrowia psychicznego i ograniczenie zjawisk mu zagrażających. Interwencja, czyli rozwój wczesnej, kompleksowej, dostępnej działalności diagnostycznej i terapeutycznej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i opieki. Integracja, czyli utrzymanie, wzmocnienie lub powrót do odgrywania ról społecznych, odzyskania samodzielności i aktywności społecznej na miarę możliwości. Koordynacja i zarządzanie, czyli zbudowanie systemu zarządzania działaniami z zakresu ochrony zdrowia psychicznego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W roku 2020 w ramach 4 celów szczegółowych GPOZP - Prewencja, Interwencja, Integracja oraz Koordynacja - zrealizowano w sumie **41 projektów** obejmując wsparciem 160 tys. odbiorców.
2. W ramach Celu szczegółowego 1. **Prewencja – podniesienie wartości zdrowia psychicznego i ograniczenie zjawisk mu zagrażających** przeprowadzono 19 projektów, które dotarły do **157,2 tys. odbiorców**. Prewencja obejmuje zarówno działania z zakresu prowadzenia kampanii społeczno-edukacyjnych np. #oznaczeni. "Nie udawaj, że nie widzisz. 2.0" skierowanej do dzieci i młodzieży, warsztaty, seminaria spotkania, np. w zakresie przeciwdziałaniom uzależnieniom behawioralnym, czy programy psychopedagogiczne wsparcia dla dzieci i młodzieży w żałobie. Wspierano również **działania edukacyjne**, z zakresu podnoszenia wiedzy i kompetencji kadr podmiotów zaangażowanych w działania związane z ochroną zdrowia psychicznego oraz zapewniono im niezbędne wsparcie (superwizja – 33 osoby, szkolenia i programy edukacyjne – 72 osoby).

3. Celem szczegółowym 2. jest **Interwencja – rozwój wczesnej, kompleksowej, dostępnej interwencji diagnostycznej i terapeutycznej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i opieka**, działania, które stosuje się, gdy wystąpią wczesne sygnały zaburzeń, służące udzieleniu niezbędnego wsparcia w momencie kryzysu, rozumianego jako zdarzenie nagłe o intensywnym przebiegu (np. epizod psychiatryczny, próba samobójcza). Wsparcie było realizowane w ramach 9 projektów, z których skorzystało **586 osób**. Świadczone między innymi usługę **pogłębionej holistycznej / systemowej diagnozy funkcjonalnej** oraz prowadzono kompleksowe działania interwencyjne dla osób potrzebujących wsparcia psychicznego, ich rodzin i opiekunów oraz otoczenia. Wsparcie interwencyjne zostało skierowane także do osób będących w kryzysie psychicznym związanym z pandemią COVID-19.
4. **Integracja – utrzymanie, wzmocnienie lub powrót do pełnienia ról społecznych, odzyskanie samodzielności i aktywności społecznej na miarę możliwości** to 3. cel szczegółowy GPOZP. Jego realizacja służy zapobieganiu, ograniczaniu skutków przebytej choroby i hospitalizacji oraz przeciwdziałaniu jej nawrotom, zmniejsza ryzyko wtórnych uszkodzeń związanych z przebytą chorobą i ewentualnych dysfunkcji. W zakresie integracji realizowano zadania obejmujące działania długofalowe, służące powrotowi chorego do prawidłowego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, zawodowym, społecznym oraz zapobieganiu nawrotom choroby czy nawrotom sytuacji kryzysowych (leczenie, rehabilitacja, terapia, opieka, wsparcie). Zadania objęły **specjalistyczne usługi z zakresu pomocy psychologicznej i terapeutycznej** dla osób dotkniętych kryzysem psychicznym, trudnościami, zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz ich rodzin i opiekunów, w tym: opieki psychiatrycznej, psychogeriatrycznej, rehabilitacji długoterminowej itp. Przygotowano lub poszerzono ofertę wsparcia środowiskowego dla adresatów Programu, w tym: psychiatrii środowiskowej, zespołów leczenia środowiskowego, zespołów interwencyjnych, terapii środowiskowej, grup samopomocowych i grup wsparcia. **W zakresie integracji w 10 projektach wsparcie otrzymało 542 odbiorców**, a w sumie we wszystkich projektach, niezależnie od celu wsparciem tego typu objęto 4646 odbiorców.
5. **Koordynacja i zarządzanie – zbudowanie systemu zarządzania działaniami z zakresu ochrony zdrowia psychicznego** to cel 4. Programu, którego zadania obejmują w szczególności organizację współpracy międzypodmiotowej, mającej na celu wdrażanie, monitoring i ewaluację działań realizowanych w ramach Programu. Z 3 realizowanych projektów skorzystały 2314 osoby. Wsparcie świadczone w ramach **Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego** udostępniającego mieszkańcom i mieszkankom informacje o dostępnych w Gdańsku usługach z zakresu zdrowia psychicznego, w tym: prowadzono i aktualizowano bazę internetową w zakresie dostępnej oferty wsparcia, prowadzono infolinię, a przede wszystkim świadczone konsultacje, dzięki którym każda osoba uzyskała pomoc w znalezieniu właściwego dla siebie wsparcia. Z usług punktu w roku 2020 skorzystało **1814 odbiorców**, dodatkowo rozwijana była aplikacja mobilna "Wsparcie w Gdańsku", z której skorzystało **500 odbiorców**. W ramach Celu 4 współorganizowano konferencję pt. „**Zdrowie psychiczne - nowa kultura pomagania**”, poświęconą stygmatyzacji osób chorych psychicznie. W jej ramach mieszkańcy

mogli wziąć udział w konkursach, dyskusjach, warsztatach i webinarach dotyczących tematyki zdrowia psychicznego, z uwagi na pandemię COVID-19 częściowo w formie on-line. W wydarzeniu udział wzięło około 220 osób. Dokonano dystrybucji **2 tysięcy egzemplarzy broszury informacyjnej** o ofercie wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego realizowanego na zlecenie Miasta Gdańska, w ramach Gdańskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023.

6. W ramach GPOZP zadania realizowane były także przez **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz funkcjonujący w jego ramach Ośrodek Interwencji Kryzysowej**. Prowadzono następujące działania na rzecz wsparcia psychicznego gdańszczanek i gdańszczan:
- Prowadzono **13 środowiskowych domów samopomocy** – to usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu i podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Dostępne były **332 miejsca**, z których skorzystało **390 osób**. W 2020 r. utworzono nowy środowiskowy dom samopomocy dla **15 osób** dorosłych z zaburzeniami psychicznymi.
  - Osoby z zaburzeniami psychicznymi mogły korzystać z **7 klubów samopomocy**. W 2020 r. z usług skorzystało **115 osób**.
  - Ofertę usług świadczonych w ramach Programu uzupełniało **6 warsztatów terapii zajęciowej** – wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom z niepełnosprawnościami, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W 2020 r. z usług skorzystało **238 osób**.
  - Zapewniano miejsca w **Domach Pomocy Społecznej** dla osób psychicznie chorych, które wymagają całodobowej opieki, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych; przebywało w nich **171 osób**.
  - Zapewniono **wsparcie środowiskowe** w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla **170 osób**.
  - Wsparcie środowiskowe prowadzono w formie **usług asystenta osobistego** osoby z zaburzeniami psychicznymi; zrealizowano **16,6 tys. godzin** usług dla **83 osób** w 2020 r. Ponadto realizowano program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu osobom z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. Z usług skorzystało **180 osób, zrealizowano 27,4 tys. godzin usług**.
  - Prowadzono **punkt wsparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi** (terapia indywidualna i grupowa, współpraca z przedstawicielami instytucji i placówek medycznych, porady psychologiczne, psychoterapia, socjoterapia, trening aktywności społecznej, trening podejmowania ról społecznych, analiza sytuacji zawo-

dowej i edukacyjnej, praca nad motywacją do powrotu do edukacji w ramach opuszczonego etapu, ewentualna zmiana ścieżki edukacyjnej), udzielono **ok. 2,6 tys. porad.**

- Wsparcie środowiskowe świadczone także w formie **zabezpieczenia opieki dla osób z niepełnosprawnością oraz wsparcia członków rodziny** w opiece nad osobą z niepełnosprawnością poprzez możliwość uzyskania pomocy w formie **opieki wytchnieniowej**. Usługę realizowano w trzech modułach: Moduł I – w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – zrealizowano 4 tys. godzin usług oraz w ośrodkach wsparcia – zrealizowano 1,9 tys. godzin usług, skorzystało 78 osób; Moduł II – w ramach pobytu całodobowego w ośrodkach wsparcia – zrealizowano 90 dni pobytu, skorzystało 11 osób; Moduł III – poradnictwo specjalistyczne dla opiekunów osób z niepełnosprawnością – zrealizowano 750 godzin usług, skorzystało 25 osób.
- Zapewniono trwałość projektu „**Gdański model deinstytucjonalizacji usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi**” m.in. przez zlecenie dalszej realizacji wsparcia uczestników **4 mieszkań wspomaganych** oraz kontynuację prowadzenia **klubu integracji społecznej** dla 15 osób wykluczonych społecznie.
- Zapewniono **79 miejsc w 30 mieszkaniach-wspomaganych** (w tym **7 mieszkań chronionych**), w których świadczone wsparcie psychospołeczne, z zakresu usamodzielniania, w tym m.in. trening porządkowy, kulinarny, czystości, lekowy, finansowy, trening mieszkaniowy z zakresu: samoobsługi, rozwijania kontaktów społecznych, odgrywania ról społecznych, pomocy w nawiązywaniu kontaktów społecznych, zagospodarowania czasu wolnego, ubiegania się o uzyskanie mieszkania z gminnego zasobu mieszkaniowego czy załatwiania spraw urzędowych, podtrzymania kontaktów z rodziną i środowiskiem lokalnym. W 2020 r. z usługi skorzystały **102 osoby**.
- W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzono **Miejski System Interwencji Kryzysowej (MSIK)** – w ramach MSIK współpracowało 31 instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych i prawnych na rzecz skutecznego, interdyscyplinarnego wsparcia udzielanego mieszkańcom i mieszkankom Gdańska znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Celem działania MSIK jest podniesienie skuteczności działań – spójna i wzajemnie uzupełniająca się formuła działań profilaktycznych, interwencyjnych i post-interwencyjnych udzielanych bezzwłocznie. W 2020 r. do MSIK wpłynęło **10** spraw, w ramach których podjęto interdyscyplinarne działania mające na celu wsparcie osób potrzebujących.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, podmioty lecznicze i organizacje pozarządowe.

6. Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017-2020 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska”

Uchwała nr XXXV/941/17 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 lutego 2017 r.

Ogólny zarys Programu

Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017-2020 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska” ukierunkowany jest na: (1) Budowanie świadomości, podniesienie poziomu wiedzy oraz promowania zachowań prozdrowotnych młodzieży gdańskich szkół w zakresie zdrowia prokreacyjnego. Adresatami Programu w tym zakresie są uczniowie pierwszych klas szkół ponadpodstawowych; (2) Zwiększenie dostępu dla mieszkańców Gdańska do opieki psychologicznej na każdym etapie leczenia niepłodności oraz po zakończeniu leczenia medycznego. Beneficjentami modułu są wszyscy mieszkańcy Gdańska zmagający się z trudnościami w prokreacji, zamieszkujący na terenie Gdańska co najmniej od roku i rozliczający się z podatków w Urzędzie Skarbowym w Gdańsku; (3) Leczenie niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego opartego na obowiązujących standardach postępowania i procedur medycznych, poprawie dostępu dla mieszkańców Gdańska do usług medycznych w zakresie leczenia niepłodności. Do Programu zostają zakwalifikowane pary pozostające w związku małżeńskim lub partnerskim, które mieszkają lub opłacają podatki w Gdańsku, a które nie mogą zrealizować planów rozrodczych oraz spełniają kryteria medyczne kwalifikujące do metody zapłodnienia pozaustrojowego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W ramach **modułu edukacyjnego**, dotyczącego zdrowia seksualnego człowieka oraz odgrywania odpowiednich ról w rodzinie skierowanego do uczniów pierwszych klas szkół ponadpodstawowych, kontynuowano dystrybucję broszury edukacyjnej ZdrovveLove wydanej w 2017 r. W 2020 r. wyłoniony wykonawca warsztatów edukacyjnych z uczniami przeprowadził 11 spotkań z dyrektorami gdańskich szkół oraz 5 spotkań z rodzicami. Celem spotkań było omówienie zakresu warsztatów dla uczniów oraz konieczność uzyskania zgód rodziców na uczestnictwo dzieci w warsztatach. Warsztaty prowadzone były w szkołach, w grupach warsztatowych wzięło udział 384 uczniów.
2. **Moduł wsparcia psychologicznego** w Programie obejmuje kompleksową, specjalistyczną pomoc osobom dotkniętym niepłodnością i trudnościami w prokreacji, w tym także po zakończeniu leczenia medycznego. Ze wsparcia psychologicznego w ramach programu skorzystały łącznie 124 osoby. Realizatorzy programu udzielili łącznie 710 konsultacji psychologicznych w różnej formie, od jednorazowych porad po terapie długoterminowe indywidualne lub partnerskie, interwencje kryzysowe, terapie krótkoterminowe i porady.
3. **Moduł medyczny – leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego** polega na wsparciu par spełniających kryteria wskazane w Programie poprzez współfinansowanie przez Miasto Gdańsk niezbędnej procedury medycznej. Na ten cel w 2020 r. przeznaczono

1,5 mln zł, z pomocy skorzystało 289 par. Od początku istnienia Programu do 31 grudnia 2020 r. na świat przyszło 311 dzieci.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

7. Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2021

Uchwała nr XII/217/2019 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2021 ma służyć zwiększeniu odporności osobniczej na zakażenia wirusem HPV oraz zwiększeniu poziomu wiedzy w zakresie zapobiegania chorobom nowotworowym i zakażeniom wywołanym przez wirusy brodawczaka ludzkiego. Adresatami programu były dzieci w wieku 12 lat, zamieszkałe na terenie Miasta Gdańska, które spełniają następujące kryteria: (1) rodzice rozliczają się z podatków w jednym z urzędów skarbowych w Gdańsku (w przypadku beneficjentów, mających opiekunów prawnych wyznacznikiem będzie zamieszkanie dziecka na terenie Miasta Gdańska), (2) objęte były pełnym cyklem szczepień zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, (3) przeszły kwalifikację lekarską, (4) rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili pisemną zgodę na zaszczepienie.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Niestety ze względu na niedostępność szczepionki Gardasil na polskim rynku, ponowny konkurs na realizację programu nie został ogłoszony i podmioty lecznicze nie rozpoczęły realizacji szczepień.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

8. Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030

Uchwała nr XXX/846/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.

Ogólny zarys Strategii

Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (GSRPS) identyfikuje trudności i problemy gdańszczan oraz wskazuje optymalne kierunki rozwiązań. Jednocześnie stanowi zbiór wytycznych dla budowania branżowych dokumentów, takich jak programy, projekty, modele, procedury i plany. Głównym celem Strategii jest zwiększenie spójności społecznej i jakości wsparcia osób, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dodatkowo wskazano trzy cele strategiczne: (1) Rozwój wsparcia skierowanego do osób i rodzin w pokonywaniu trudności, ubóstwa lub wykluczenia społecznego; (2) Zwiększenie zintegrowania i udziału wszystkich polityk publicznych w rozwiązywanie problemów społecznych. (3) Poprawa jakości zarządzania systemem polityki społecznej. Adresatami GSRPS są wszyscy mieszkańcy Gdańska ze szczególnym uwzględnieniem osób z trudnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Jako grupy szczególnej uwagi wskazać można m.in.: osoby ubogie, osoby niepełnosprawne, osoby chorujące psychicznie, osoby z problemami uzależnień, osoby długotrwale bezrobotne, rodzice samotnie wychowujący dzieci.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Strategii oraz ich efekty:

1. **Prowadzono koordynację rozwiązywania problemów społecznych opartą na zadaniach i działaniach** zaplanowanych w branżowych programach, projektach, procedurach i planach oraz w Programach Operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta. W obszarach tematycznych funkcjonowało łącznie 46 dokumentów branżowych realizujących cele i kierunki GSRPS (21 programów, 3 modele, 19 projektów, 3 procedury). W roku 2020 prowadzono prace nad budową 6 programów - opracowywano kolejne edycje tych dokumentów.
2. **Monitorowanie Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030** odbywało się poprzez prace Zespołu Zarządzającego GSRPS powołanego Zarządzeniem PMG Nr 51/2017, którego skład został zaktualizowany Zarządzeniem PMG Nr 1208/20. Zorganizowano 2 spotkania Zespołu, z uwagi na sytuację epidemiologiczną prace prowadzone były zdalnie. W spotkaniach w związku z koordynowaniem prac Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz PO Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska uczestniczyli przedstawiciele obu zespołów koordynujących. Opracowano Plan Realizacyjny GSRPS na lata 2020-2021.
3. **Pracownicy merytorycznie zaangażowani w koordynację GSRPS przystąpili do projektu STRATEGOR** – opracowanie narzędzia do programowania strategicznego w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na poziomie lokalnym dla jednostek samorządu terytorialnego. Udział w projekcie zapewnia dostęp do platformy internetowej zawierającej materiały analityczne, szkoleniowe itp.
4. **Przeprowadzono kolejną etapową ewaluację GSRPS** – zrealizowano badanie BAROMETR STRATEGII. Badanie ewaluacyjne Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do 2030

roku i przygotowano Raport za okres 2018-2019. Badanie to miało charakter eksperckiej, zewnętrznej oceny podsumowującej drugi dwuletni cykl realizacyjny GSRPS. Przeprowadzone badanie pozwoliło uzyskać zobiektywizowaną i specjalistyczną informację o efektach realizacji GSRPS. Badanie „Barometr Strategii” dotyczyło lat 2018 i 2019 i zostało przeprowadzone w roku 2020 przez Ośrodek Badań i Analiz Społecznych OBIAS na zlecenie Miasta Gdańska. Koszt realizacji badania wyniósł 18 900 zł. Zakres badania dotyczył oceny trzech wybranych kierunków działań GSRPS, to jest: Kierunek 1 – Wzmocnienie i rozwój partycypacji społecznej, Kierunek 2 – Rozwój partnerstwa i solidarności na co dzień, Kierunek 3 – Subsydiarność. Badanie ewaluacyjne potwierdziło zasadność przyjętego kierunku prac w ramach wdrażania Strategii i wskazało rekomendacje do dalszych działań.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Strategii/Wydziały i Instytucje partnerskie: Biuro Prezydenta, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, Wydział Skarbu, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna, Gdańskie Centrum Świadczeń, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki wsparcia dziennego, podmioty lecznicze i organizacje pozarządowe realizujące zadania Miasta.

9. Program „Duża Gdańska Rodzina”

Uchwała Rady Miasta Gdańska nr XIV/387/15 z dnia 24 września 2015 r.

Ogólny zarys Programu

Program „Duża Gdańska Rodzina” ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego jej wizerunku, umacnianie oraz wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie dostępności usług do nich skierowanych, a także zwiększanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z tych rodzin.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Karta Dużej Rodziny** umożliwia rodzinom wielodzietnym zamieszkałym w Gdańsku m.in.: bezpłatne korzystanie z komunikacji miejskiej, bezpłatny wstęp do Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego, zapewnia ulgi w opłatach za pobyt dziecka z rodziny wielodzietnej w żłobku Gdańskiego Zespołu Żłobków.

2. Zawarto 1 **nowe porozumienie partnerskie** wprowadzające ulgi i zniżki dla posiadaczy gdańskiej Karty Dużej Rodziny, liczba istniejących partnerstw komercyjnych to 46 (stan na 31.12.2020 r.).
3. W 2020 r. **wydano 1600 Kart**, liczba Kart wydanych ogółem od początku istnienia programu to 33 578 (stan na 31.12.2020 r.).
4. **Przedłużono termin ważności 18 614 Kart** (Karty wymagają przedłużania co roku na podstawie legitymacji szkolnej/studenckiej).

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, przedsiębiorcy

10. Wieloletni program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na lata 2016-2020 oraz Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2020

Uchwała Nr XVII/515/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r. ze zm. oraz Uchwała nr XV/345/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 4 października 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wypracowany przez Miasto wspólnie z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gdańska, program współpracy stanowi wyraz zaangażowania obu stron w tworzenie optymalnego planu współdziałania na zasadach uczciwej konkurencji i jawności. W celu doprecyzowania działań i zapewnienia odpowiedniego finansowania na ich realizację przyjmowany jest program roczny, który jest uchwalany przez Radę Miasta zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach Programu współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi w 2020 r. zrealizowano działania w 27 obszarach tematycznych. W ramach Programu Wieloletniego nie przewidziano zlecania zadań, jest to dokument, który wyznacza ramy dla współpracy Miasta Gdańska z organizacjami działającymi na rzecz mieszkańców naszego miasta, a w szczególności określa: (1) Cele i obszary współpracy; (2) Zasady i formy współpracy; (3) Tryb powoływania członków oraz organizacja i tryb działania Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego; (4) Współpracę finansową; (5) Konsultowanie i współtworzenie z organizacjami projektów aktów normatywnych; (6) Tryb tworzenia wieloletniego i rocznego programu współpracy oraz ich konsultacji; (7) Ewaluację i monitoring programu współpracy.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu współpracy na rok 2020:

Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, co roku w maju, Prezydent Miasta Gdańska przedkłada Radzie Miasta Gdańska **sprawozdanie z wykonania rocznego Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za poprzedni rok**. Opracowanie jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Jest to raport, który zawiera szczegółowe dane na temat liczby umów, wartości wkładu własnego, liczby beneficjentów i innych efektów współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. Planowana alokacja na zadania zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym w trybach określonych ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą o zdrowiu publicznym przewidziana w Programie na 2020 rok to 71,8 mln zł

Ogółem w 2020 r. na realizację zadań publicznych w trybach konkursowym i pozakonkursowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o zdrowiu przyznano organizacjom pozarządowym kwotę 70,9 mln zł (2019 r. – 68,8 mln zł), co wskazuje na wzrost o 2,1 mln zł w stosunku do roku poprzedniego. W przeliczeniu na jednego mieszkańca Gdańska kwota wyniosła ok. 150 zł (2019 r. 146 zł).

W 2020 r. w ramach Programu przekazano organizacjom pozarządowym dotacje na zadania m.in. z zakresu:

- pomocy społecznej,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- ochrony i promocji zdrowia,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka,
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- promocji i organizacji wolontariatu,
- nieodpłatnej pomocy prawnej, zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa,
- działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w wieku senioralnym i na rzecz integracji cudzoziemców.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Polityki Gospodarczej, Biuro Prezydenta, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Wydział Środowiska, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Gospodarki Komunalnej, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Gdański Urząd Pracy, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,

Biuro Rozwoju Gdańska, Instytut Kultury Miejskiej, Gdański Ogród Zoologiczny, Europejskie Centrum Solidarności, organizacje pozarządowe działające na terenie Gdańska na rzecz jego mieszkańców.

11. Gdański Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata 2018-2023

Uchwała nr LI/1522/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 kwietnia 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Misją Programu jest interdyscyplinarna praca na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności, poprzez zapobieganie, interweniowanie, wzmacnianie w usamodzielnianiu oraz wspólne działanie na rzecz doskonalenia systemu wsparcia osób bezdomnych. Hasło przewodnie Programu brzmi: Różne są oblicza bezdomności, ale każde ma twarz człowieka. W obszarach działania wskazano następujące priorytety: (1) Zapobiegamy: aby nikt nie został bez domu; (2) Interweniuujemy: bo bezdomność to nie tylko brak domu; (3) Wspieramy w usamodzielnianiu: wspieramy, edukujemy, aktywizujemy, aby skutecznie włączać osoby bezdomne w życie społeczne; (4) Doskonalimy system wsparcia: dbamy o godność osoby w kryzysie bezdomności. Celem Programu jest zapobieganie bezdomności, łagodzenie jej skutków oraz zwiększenie skuteczności procesu usamodzielnienia osób w kryzysie bezdomności, poprzez działania o charakterze prewencyjnym, interwencyjnym i integracyjnym.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców i turystów przebywających w Gdańsku informacji nt. przeciwwskazań do wspierania żebractwa oraz właściwych sposobów reagowania. MOPR współuczestniczył w akcji informacyjno-pomocowej przeciwdziałającej żebractwu w Gdańsku (koordynował zadania z ramienia miasta), ukazało się ponad 30 publikacji, głównie na portalach, w mediach społecznościowych oraz w przekazach stacji radiowych.
2. Rozwinięto usługę typu **outreach – w formie streetworkingu**. Czterech streetworkerów dotarło do 474 osób w kryzysie bezdomności przebywających w miejscach niemieszkalnych, zapewniając im niezbędną pomoc, wsparcie i informację o możliwych formach wsparcia.
3. Organizowano pomoc mobilną z dostępem do m.in. usług ratownika medycznego, pracownika socjalnego/streetworkera oraz gorącego posiłku – **Autobus SOS** funkcjonował prawie cały rok (za wyjątkiem okresu od lipca do września), przedłużono działanie Autobusu ze względu na sytuację epidemiologiczną. W autobusie wydano 36 747 porcji zupy, 2 071 sztuk odzieży, 393 razy osoby bezdomne skorzystały z transportu do noclegowni. Dziennie z pomocy korzystało średnio 60 osób.
4. Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju od marca 2020 r. przygotowano **miejsca izolacyjno-kwarantannowe** dla osób doświadczających bezdomności zgodnie z wytycznymi Wojewody Pomorskiego. Z zabezpieczenia w tej formie skorzystało około 500 osób.
5. Zapewniono **transport do placówek dla bezdomnych w ramach całodobowej koordynacji** 75 razy.

6. Prowadzono usługę **niskoprogowego zakwaterowania** dla osób w kryzysie bezdomności, z którego korzystają osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu do 1,5 promila – 5 849 noclegów w ciągu roku.
7. Zabezpieczono 120 miejsc w noclegowniach, 147 miejsc w schroniskach, 110 miejsc w placówkach świadczących usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne dla osób nadużywających alkoholu i uzależnionych i 30 miejsc w Domach dla Samotnych Matek.
8. Zapewniono funkcjonowanie świetlicy dla osób doświadczających bezdomności przebywających w noclegowniach lub miejscach niemieszkalnych. Świetlica była otwarta 6 dni w tygodniu, skorzystało 111 osób.
9. 19 osób objęto Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności, zawarto 296 kontraktów socjalnych z 350 osobami bezdomnymi i 127 decyzji warunkujących z 84 osobami bezdomnymi.
10. W procesie usamodzielniania uczestniczyło około 100 osób, w tym 31 osób usamodzielnianych w mieszkaniach treningowych z wolnego rynku, a 59 w mieszkaniach z zasobu miejskiego. 88 osób w kryzysie bezdomności usamodzielniało się.
11. Zapewniono **wsparcie imigrantom zagrożonym bezdomnością** – zabezpieczono dla nich 6 miejsc noclegowych, z których skorzystało 10 osób.
12. Realizacja projektu **Housing First – najpierw mieszkanie**. Projekt skierowany do osób doświadczających bezdomności od minimum 6 lat uzależnionych od alkoholu i zaburzonych psychicznie. Wsparciem pracownika socjalnego objęto 11 uczestników.
13. Działanie Gdańskiego Forum Współpracy, w którym wspólnie działały instytucje miejskie i organizacje pozarządowe. Forum pracowało w grupach roboczych: Grupa ds. Integracji Społecznej, Grupa ds. Karty Praw Osób Bezdomnych, Grupa ds. Rozwoju i Badań, Grupa Zadaniowo-Edukacyjna oraz Grupa ds. Zdrowia. W 2020 roku odbyło się 10 spotkań grup roboczych i 1 spotkanie plenarne. Uczestnikami byli przedstawiciele 25 podmiotów.
14. Przyjęto uchwałę Rady Miasta Gdańska, przygotowaną w ramach Gdańskiego Forum Współpracy dotyczącą realizacji **Gdańskiej Karty Praw Osób Bezdomnych**, określającej obszary i kierunki działań zmierzające do prowadzenia skutecznej i efektywnej polityki społecznej miasta, dotyczącej równego traktowania oraz przeciwdziałania dyskryminacji osób doświadczających bezdomności.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Skarbu, Komenda Miejska Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku, Straż Graniczna w Gdańsku, Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei w Gdańsku, Wojewódzki Szpital Psychiatryczny, COPERNICUS – Podmiot Leczniczy, Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne „Prometeusz”, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku, Gdański Urząd Pracy, PCPB MONAR MARKOT, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Towarzystwa Wspierania Potrzebujących „PRZYSTAŃ”, Bank Żywności w Trójmieście, Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności,

Fundacja Społecznie Bezpieczni, Gdański Komitet Obywatelski, Centrum Interwencji Kryzysowej „Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę”, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek.

12. Gdański Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020

Uchwała nr XLVII/1415/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 stycznia 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Jednym z kluczowych obszarów integracji społecznej jest wsparcie rodzin i zapewnienie opieki dzieciom, którymi nie mogą z różnych względów zajmować się rodzice. Celem głównym Programu jest zapewnienie wysokiego poziomu jakości systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej w Gdańsku poprzez realizację 4 celów szczegółowych: (1) Poprawę warunków funkcjonowania rodzin w środowisku lokalnym; (2) Podniesienie jakości systemu pieczy zastępczej; (3) Podniesienie skuteczności procesu usamodzielniania; (4) Doskonalenie systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Grupę docelową Programu stanowią: dzieci i młodzież w rodzinach przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz środowiska, w których na co dzień funkcjonują; rodzice i opiekunowie, w tym rodzice zastępczy; dzieci i młodzież w pieczy zastępczej; usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej; pracownicy gdańskich instytucji, organizacji z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Asystenci rodziny współpracowali z 324 rodzinami**, udzielono wsparcia **509 dzieciom i młodzieży**. Do wszystkich rodzin wymagających wsparcia, zgłoszonych przez pracowników socjalnych oraz Sąd, został skierowany asystent rodziny.
2. Dla 36 rodzin z 70 dziećmi prowadzono specjalistyczne, interdyscyplinarne **poradnictwo dla rodzin z dziećmi** w pieczy lub zagrożonych umieszczeniem w pieczy.
3. Powołano **11 rodzin wspierających**, które wspomagały rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych funkcji społecznych.
4. 10 rodzin skorzystało z **mediacji**.
5. Psychologowie przeprowadzili **524 konsultacje** dot. problemów opiekuńczo-wychowawczych.
6. Zrealizowano **warsztaty** – cykl spotkań dla rodziców o obniżonych sprawnościach poznawczo-percepcyjnych, w których udział wzięło łącznie 15 rodzin (2 grupy po 5 spotkań każda).
7. Przeprowadzono warsztaty – cykl spotkań dla rodzin osób zmagających się z problemami psychicznymi – udział wzięło 11 środowisk (1 grupa, 12 spotkań).
8. Uruchomiono **nową placówkę wsparcia dziennego** w formie pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę dla 15 dzieci w nowej lokalizacji (Zaspa Rozstaje).

9. W związku z sytuacją epidemiologiczną i obowiązującymi obostrzeniami działania w 17 placówkach wsparcia dziennego były prowadzone przez dużą część 2020 r. zdalnie lub w systemie hybrydowym.
10. Wdrażano standardy działania placówek wsparcia dziennego w Gdańsku, opracowane w 2019 r.
11. MOPR prowadził regularne **działania promujące rodzicielstwo zastępcze**. W 2020 r. zorganizowano dzień otwarty dla osób, które są zainteresowane tematyką rodzicielstwa zastępczego. Na stronie MOPR aktualizowane były dane oraz informacje dot. rodzicielstwa zastępczego.
12. Uruchomiono **4 grupy szkoleniowe dla kandydatów na rodziny zastępcze**.
13. **Objęto opieką** nowo umieszczone w pieczy zastępczej dzieci zgodnie z postanowieniami sądu – w pieczy rodzinnej (111 dzieci) i instytucjonalnej (128 dzieci).
14. Udzielano **specjalistycznego wsparcia i porad** dla rodzin zastępczych i dzieci. W całym roku wsparciem objęto 395 rodzin. Wsparcia rodzinom zastępczym udzieliło także 12 rodzin pomocowych.
15. Przeprowadzono **176 zespołów ds. oceny sytuacji dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej**. Z uwagi na zaistniałą sytuację związaną z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 zespoły ds. okresowych ocen sytuacji dziecka zostały zawieszone decyzją Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 05.05.2020 r. do dnia 17.01.2021 r.
16. Funkcję zawodowych rodzin zastępczych pełniło **47 rodzin** (w tym: 6 typu pogotowie rodzinne, 7 rodzin specjalistycznych, 19 rodzin zawodowych oraz 15 rodzinnych domów dziecka).
17. MOPR realizował projekt „**Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19**” dla dzieci i młodzieży umieszczonej w pieczy zastępczej. Ze środków UE i MRiPS zakupiono sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem (152), sprzęt audiowizualny (79), środki ochrony osobistej i środki dezynfekcyjne oraz oprogramowanie komputerowe dla dzieci z niepełnosprawnością, a także wyposażono 3 miejsca kwarantanny/izolacji, wsparciem objęto 565 osób.
18. 50 pracowników pieczy zastępczej uczestniczyło w regularnej **superwizji**.
19. Przeprowadzono **40 specjalistycznych diagnoz** u dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, u których istnieje podejrzenie występowania Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS/FASD), wydano opinie diagnostyczne oraz zapewniono **40 dzieciom** i ich opiekunom specjalistyczną, kompleksową **pomoc terapeutyczną**.
20. Wykonano **152 opinie** w zakresie posiadania predyspozycji i motywacji przez kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka oraz dla osób sprawujących funkcję rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka.
21. Wykonano **82 diagnozy psychofizyczne dla dzieci** przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinnej pieczy zastępczej.
22. Zwiększono dostępność miejsc w pieczy instytucjonalnej - uruchomiono **1 nową placówkę opiekuńczo-wychowawczą**, pozyskując **14 miejsc socjalizacyjnych**, przeniesiono Gdańskie Pogotowie Opiekuńcze do 3 samodzielnych 14-osobowych domów, pozyskując dodatkowych

- 12 miejsc interwencyjnych** oraz przeniesiono 1 placówkę opiekuńczo-wychowawczą do nowej siedziby, pozyskując **4 miejsca socjalizacyjne**.
23. Uruchomiono **linię telefoniczną MOPR - Policja dotyczącą weryfikacji osób i adresów w kwarantannie/ izolacji**, w celu zminimalizowania zagrożenia umieszczenia chorego dziecka w pieczy zastępczej. Sprawdzono w ten sposób 30 środowisk.
24. W ramach doskonalenia kompetencji społecznych usamodzielnianych wychowanków kontynuowano wdrażanie rekomendacji z Katalogu kompetencji społecznych z „**Modelu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w Gdańsku**”. W związku z przedłużającą się pandemią zaproponowano spotkania on-line. W 3 spotkaniach informacyjno-szkoleniowych wzięło udział **46 osób**.
25. W ramach doskonalenia kompetencji zawodowych usamodzielnianych wychowanków przeprowadzono **115 konsultacji indywidualnych** z doradcą zawodowym/psychologiem.
26. **Monitorowano sytuację życiową 252 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej**.
27. **122 wychowanków** objęto wsparciem w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
28. **Z mieszkań wspomaganych** skorzystało **19** usamodzielniających się wychowanków.
29. Kontynuowano współpracę z fundacją „Metapomoc” w **Programie Rozwojowym „Patron”** dedykowanym wychowankom pieczy zastępczej w Gdańsku. Głównym celem programu jest rozbudzenie motywacji do własnego rozwoju, wskazywanie różnych możliwości edukacji zawodowej, zatrudnienia i aktywności społecznej oraz przygotowanie do samodzielnego życia tak, aby na końcu tego procesu pozyskać mieszkanie ze wsparciem. **3 wychowanków** uczestniczących w programie otrzymało w 2020 r. mieszkanie ze wsparciem. Dla 2 z nich, po zakończeniu udziału w programie, mieszkanie ze wsparciem zostało przekształcone w mieszkanie docelowe. W programie bierze udział 13 wychowanków pieczy zastępczej z Gdańska.
30. Kontynuowano współpracę z Fundacją Robinson Crusoe w ramach prowadzenia zajęć **Wehikułu Usamodzielnienia**. Uczestniczy w niej młodzież z różnych form pieczy zastępczej (placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych) w wieku 16-24 lata. Wehikuł spotykał się raz na dwa tygodnie przez cały rok szkolny (od października do czerwca). Program zapewniał zarówno naukę umiejętności, jak i wsparcie emocjonalne. Zajęcia w Gdańsku prowadzone były przez pracowników MOPR. W spotkaniach uczestniczyło **15 wychowanków**.
31. Kontynuowano współpracę w **Projekcie „Akademia Kariery”** realizowanym przez firmę PROSPERA Consulting w partnerstwie z ATENEUM Szkołą Wyższą w Gdańsku w ramach EFS. Głównym celem projektu było kompleksowe i indywidualizowane wsparcie zwiększające możliwości zatrudnienia osób młodych, które są w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. W projekcie brało udział **18 wychowanków** będących w procesie usamodzielniania.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Gdański Urząd Pracy, Zespół Gdańskiego Pogotowia Opiekuńczego, Gdańskie Domy dla Dzieci, Gdański

Dom Integracyjno-Rodzinny, Dom im. J. Korczaka Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Gdańsku, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, organizacje pozarządowe realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, podmioty i jednostki organizacyjne Miasta Gdańska działające w zakresie działań Programu.

13. Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023

Uchwała nr XXXI/867/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 listopada 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Wielu mieszkańców Gdańska znajduje się w szczególnej, trudnej sytuacji życiowej. Wykluczeni i zagrożeni wykluczeniem społecznym wymagają wsparcia w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego jest wyrazem solidarności społecznej, służy koordynacji i usystematyzowaniu działań w zakresie mieszkalnictwa dla najbardziej potrzebujących. Jako cel główny Programu wskazano zintegrowanie rozwiązań obszaru polityki mieszkaniowej z rozwiązaniami obszaru pomocy i integracji społecznej w kierunku deinstytucjonalizacji i indywidualizacji wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wyróżniono także 3 cele szczegółowe: (1) Zwiększenie dostępności do lokali mieszkalnych w ramach realizacji GPMS; (2) Zapewnienie wysokiej jakości wsparcia dla uczestników GPMS; (3) Organizacja i doskonalenie systemu łączącego pomoc mieszkaniową z adekwatnym wsparciem, uwzględniającego kierunek desinstytucjonalizacji i indywidualizacji usług. Zakres Programu obejmuje zarówno obszar gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, jak i obszar integracji i pomocy społecznej. W ramach realizacji Programu wdrożono system wsparcia oraz kształtowania umiejętności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Realizacja Programu umożliwiła wprowadzenie deinstytucjonalizacji usług rozumianych jako rozwój zindywidualizowanych usług świadczonych w społecznościach lokalnych będących alternatywą dla opieki instytucjonalnej. Działania programu dążą do indywidualizacji oferty wsparcia stosownie do potrzeb i możliwości adresatów programu. Program ten wdrożył dwa modele: Model Mieszkań Wspomaganych i Model Mieszkań ze Wsparciem. Beneficjentami programu mogą być absolwenci programów społecznych, wychowankowie pieczy zastępczej, wychowankowie innych placówek w procesie usamodzielnienia, rodziny wielodzietne, ofiary przemocy domowej, osoby uzależnione, osoby z niepełnosprawnością, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby bezdomne, seniorzy i osoby/rodziny z grup społecznych najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne wskazane w GSRPS.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W 2020 r. na cele Programu **przeznaczono z zasobu lokalowego gminy łącznie 18 mieszkań. Na mieszkania ze wsparciem przeznaczono 7 lokali.** Najemcy tych mieszkań objęci są wsparciem, które zapewnia MOPR i organizacje pozarządowe działające na zlecenie Miasta. **Na**

mieszkania wspomagane przeznaczono 11 mieszkań. W mieszkaniach wspomaganych realizowana jest usługa społeczna, która przygotowuje osoby przebywające w mieszkaniu lub domu do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewnia pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Pobyt w tych mieszkaniach jest przyznawany w drodze decyzji administracyjnej w przypadku mieszkania chronionego lub na podstawie umowy cywilno-prawnej w przypadku pozostałych form mieszkań wspomaganych. Osiągnięto **36%** wartości założonego wskaźnika liczby przekazywanych lokali mieszkalnych rocznie. **Dodatkowo dokonano wymiany 1 lokalu przeznaczonego na prowadzenie mieszkania wspomagane.** Ponadto kontynuowano **prace koncepcyjne nad przygotowaniem inwestycji na cele społeczne** związane z realizacją Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego.

2. **W 70 mieszkaniach wspomaganych** funkcjonujących w ramach 14 projektów **objęto pomocą 254 osoby.**
3. **W 105 mieszkaniach ze wsparciem** funkcjonujących w ramach 5 projektów (w tym 48 pomieszczeń tymczasowych – Centrum Treningu Umiejętności Społecznych) **objęto pomocą 143 osoby.** Dodatkowo 2 mieszkania ze wsparciem zostały przekształcone w mieszkania docelowe.
4. Kontynuowano prace nad dostosowaniem kolejnych 2 istniejących projektów do wymagań Modelu Mieszkań Wspomaganych oraz Modelu Mieszkań ze Wsparciem - przyjęto zarządzeniami PMG dwa projekty, zaktualizowano 1 zarządzenie PMG dot. funkcjonującego projektu. Zaktualizowano również zarządzenie PMG dot. Zespołu Zarządzającego Programem.
5. Monitorowanie Programu na podstawie prac Zespołu Zarządzającego i innych funkcjonujących zespołów roboczych. Odbyło się: **7 spotkań Zespołu Zarządzającego Gdańskim Programem Mieszkalnictwa Społecznego** oraz 4 dodatkowych spotkaniach roboczych. Zespół ten pełnił jednocześnie funkcję zespołu monitorującego realizację projektu Domu ekologicznego ze Wsparciem przy ul. Dolne Młyny (przygotowano analizę merytoryczno-organizacyjną dotyczącą realizowanego projektu i prowadzono bieżący monitoring projektu). W 2020 roku odbyły się **54 komisje kwalifikujące do mieszkań wspomaganych (dotyczyły nowych kwalifikowanych 74 osób/rodzin)** oraz **9 posiedzeń Podzespołu Kwalifikującego do mieszkań ze wsparciem (dotyczyło 19 osób/rodzin, spośród nich zakwalifikowanych zostało 11 środowisk).** Ponadto zorganizowano **5 spotkań zespołu roboczego zajmującego się kwestiami mieszkalnictwa dla migrantów** służących bieżącemu monitorowaniu działań prowadzonych w 4 mieszkaniach wspomaganych dla migrantów.
6. Podjęto **działania o charakterze rozwojowo-innowacyjnym** związane z Programem:
  - **Doskonalamo wdrożony standard wymiany informacji i prowadzoną bazę mieszkań funkcjonujących w ramach programu,** która umożliwia sprawniejsze zarządzanie Programem i zachowanie równowagi pomiędzy Modelem Mieszkań Wspomaganych i Modelem Mieszkań ze Wsparciem oraz dodatkowo mieszkań docelowych dla absolwentów Programu.
  - **Aktualizowano i monitorowano wdrożenie Regulaminu pracy Podzespołu Kwalifikacyjnego do projektów w ramach Modelu mieszkań ze Wsparciem,** który określa tryb i organizację pracy oraz jego skład dostosowywany do sytuacji kandydatów.

- **Przygotowano i wdrożono nową uchwałę RMG w sprawie ponoszenia odpłatności za mieszkania wspomagane**, wchodzącą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.
- **Analizowano konsekwencje związane z wprowadzeniem czynszów za lokale mieszkalne** udostępniane z zasobu mieszkaniowego Miasta Gdańska organizacjom pozarządowym z przeznaczeniem na mieszkania wspomagane.
- **Wspierano i monitorowano proces wdrażania w model mieszkań wspomaganych mieszkań prowadzonych w nurcie redukcji szkód w oparciu o metodę housing first – najpierw mieszkanie**, adresowanych do osób w kryzysie bezdomności przebywających w przestrzeni publicznej borykających się z problemami psychicznymi i/lub uzależnieniem (działanie realizowane w ramach partnerskiego projektu “Housing First - Najpierw Mieszkanie”). Uruchomiono 10 mieszkań wraz z usługami wspierającymi.
- **Wypracowano koncepcję merytoryczno - organizacyjną projektu budowy i funkcjonowania Domu ekologicznego ze wsparciem przy ul. Cienistej 10** w związku z przygotowaniem do realizacji inwestycji prowadzonej przez Gdańską Infrastrukturę społeczną.
- **Prowadzono ewaluację on going realizowanych przez organizacje pozarządowe projektów w ramach Modelu Mieszkań Wspomaganych** - w pracach wzięło udział 11 organizacji pozarządowych, które dzieliły się swoimi refleksjami dotyczącymi prowadzonych działań podczas posiedzeń Zespołu Zarządzającego GPMS.
- Dostosowano procedury działań i organizację pracy Zespołu Zarządzającego GPMS do sytuacji epidemicznej poprzez przeniesienie prac na platformę online.
- **Promocja i upowszechnienie działań Gdańska w ramach GPMS** poprzez aktywny udział w konferencjach, debatach. Opis Programu został opublikowany w publikacji Ogólnopolskiej Federacji na Rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności dobrych praktyk w zakresie rozwiązywania problemu bezdomności wydanej w ramach projektu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Skarbu, Wydział Gospodarki Komunalnej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna, Gdańskie Centrum Świadczeń, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe realizujące zadania Miasta lub współpracujące z Miastem, Towarzystwa Budownictwa Społecznego, deweloperzy, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

14. Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023

Uchwała nr XXX/845/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (BEiWOZ) ma służyć zwiększeniu bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców i mieszkanki Gdańska. Głównym celem programu jest koordynacja działań prewencyjnych dotyczących bezpieczeństwa ekonomicznego, wsparcia osób zadłużonych w wychodzeniu z niewypłacalności oraz wypracowania skutecznych rozwiązań ww. obszarach. Przedmiotem działań jest rozwój międzysektorowej/ interdyscyplinarnej współpracy w tym obszarze oraz rozpowszechnianie wiedzy ekonomicznej, podnoszenie świadomości prawnej oraz wypromowanie odpowiedzialnej postawy przy korzystaniu z ogólnie dostępnych usług finansowych. W ramach Programu tworzona jest także sieć współpracy oraz prowadzony jest monitoring i prewencja zagrożeń ekonomicznych. Odbiorcami programu w zakresie edukacji ekonomicznej i prewencji są wszyscy gdańszczanie szczególnie osoby młode i starsze. Pomoc kierowana jest do osób zmagających się z problemem nadmiernego zadłużenia, a także ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych oraz ich najbliższych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Koordynacja działań Platformy Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych** (sieci współpracy i przepływu informacji pomiędzy instytucjami, jednostkami, służbami i organizacjami w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego: edukacji, monitoringu i prewencji nadużyć i przestępstw ekonomicznych, wsparcia osób zadłużonych i ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych). W skład Platformy wchodzi wszyscy partnerzy i realizatorzy programu reprezentujący różne instytucje i organizacje (ok. 50 osób). Ze względu na sytuację pandemiczną spotkania Platformy BEiWOZ w 2020 r. zostały zawieszone. Kontynuowane w trybie zdalnym były natomiast prace Grupy Zarządzającej Programem. Odbyły się 3 spotkania Grupy Zarządzającej.
2. **Prowadzenie Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparciu Osób Zadłużonych** przy Al. Grunwaldzkiej 8 (finansowane w formie dotacji – umowa na lata 2019-2021 na łączną kwotę 441,9 tys. zł), w którym mieszkanki i mieszkańcy Gdańska mogą bezpłatnie skorzystać z różnych form wsparcia ukierunkowanych na wyjście z zadłużenia lub pomoc dla ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych. W ramach tej dotacji w 2020 r. objęto wsparciem:
  - doradztwem w zakresie edukacyjnym oraz prawno-finansowym 161 odbiorców w ramach konsultacji indywidualnych oraz w ramach prowadzonej infolinii 2852 odbiorców,
  - przeprowadzono 10 spotkań w ramach grup wsparcia,
  - doradztwem finansowym ds. Bankowych i pożyczkowych 52 odbiorców,

Raport o stanie Miasta Gdańska za 2020 rok
Załącznik nr 2: Sprawozdanie z realizacji polityk, programów i strategii
Wersja dostępna cyfrowo

- indywidulnymi planami wyjścia z zadłużenia/programów pomocy ofiarom przestępstw i nadużyć ekonomicznych 176 odbiorców,
- przygotowanie 63 wniosków o upadłość konsumencką na łączną kwotę prawie 2 mln zł,
- w mieszkaniu wspomagany (utworzonym pilotażowo od lipca 2019 r.) zamieszkały 3 osoby.

Działania Centrum rozszerzano w oparciu o dotację udzieloną ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii na kwotę 94,4 tys. zł, w ramach której z indywidualnego wsparcia prawnika, doradcy ekonomicznego i psychologa skorzystało 202 osoby, których zła sytuacja finansowa związana jest z uzależnieniem od alkoholu. Działania Centrum rozszerzono również w oparciu o dotację udzieloną ze środków Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na kwotę 83,5 tys. zł, w ramach której udzielono wsparcia 117 osobom przeciwdziałając zaburzeniom adaptacyjno – rozwojowym i nawrotom kryzysów i zaburzeń psychicznych związanych z nadmiernym zadłużeniem lub pokrzywdzeniem przestępstwami/nadużyciami ekonomicznymi – zrealizowane formy wsparcia to porady psychologiczne, warsztaty psychoedukacyjne i edukacji finansowej dla osób w procesie upadłości konsumenckiej, wsparcie prawne w procesie upadłości konsumenckiej.

3. Umożliwiono **kobietom z doświadczeniem przemocy ekonomicznej** skorzystanie ze wsparcia Centrum Praw Kobiet w oparciu o dotację udzieloną ze środków Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na kwotę 110,4 tys. zł, w ramach której objęto działaniami 218 odbiorczyń – zrealizowane formy wsparcia to porady psychologiczne, porady prawne, porady socjalne, porady prawno-finansowe, grupa wsparcia dla kobiet, warsztaty prawne, szkolenie z zakresu bezpieczeństwa ekonomicznego i budowania niezależności ekonomicznej dla kobiet.
4. Wydano jedną **broszurę edukacyjną** - publikacja tematyczna "**Pocieszek-Alimenty**" w wersji elektronicznej i drukowanej (nakład 2 tys. egzemplarzy).
5. Zorganizowano i przeprowadzono akcje edukacyjne to jest „**Tydzień Bezpieczeństwa Ekonomicznego**” (15-19.06.2020 r.) i „**Dzień bez Długów**” (17.11.2020 r.). Oba wydarzenia zostały zorganizowane ze względu na pandemię w formie on-line na www.gdansk.pl

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Biuro Prezydenta, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Skarbu, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Miejski Rzecznik Konsumentów, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Seniorów, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Osób Niepełnosprawnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Gdańskie Centrum Świadczeń, Gdański Urząd Pracy, Gdańskie Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (prowadzone przez Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej), Centrum Praw Kobiet, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata

Alberta Koło Gdańskie, Gdańska Fundacja Innowacji Społecznych, Fundacja Edukacyjna Ośrodek Doradztwa i Treningu Kierowniczego w Gdańsku, Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Gdańsku, Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej w Gdyni, Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu, Policja, Straż Miejska, Gdańskie Nieruchomości, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Gdańsku, Narodowy Bank Polski Oddział w Gdańsku, Izba Notarialna w Gdańsku, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku, Urząd Komunikacji Elektronicznej Delegatura w Gdyni, Spółdzielnie Mieszkaniowe, Wspólnoty Mieszkaniowe, Zarządcy Nieruchomości, Firmy Windykacyjne, Organizacje senioralne, Kluby Seniorów, Nieodpłatne Punkty Pomocy Prawnej, Biura Porad Obywatelskich, instytucje finansowe, podmioty pomocy i integracji społecznej, podmioty ochrony zdrowia, poradnie i ośrodki leczenia uzależnień, grupy samopomocowe.

15. Model Integracji Imigrantów

Uchwała nr XXVI/673/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2016 r.

Ogólny zarys Modelu

Gdański Model Integracji Imigrantów jest odpowiedzią na obserwowane współcześnie ruchy migracyjne. Jako atrakcyjne miejsce zamieszkania Gdańsk przyciąga wielu nowych mieszkańców z różnych stron świata. Model Integracji Imigrantów pozwoli wykorzystać ich potencjał na rzecz rozwoju miasta i pozwoli zmniejszyć ewentualne negatywne skutki różnic kulturowych, barier językowych, problemów administracyjnych i społecznych wynikających z procesów migracyjnych. Powstanie Modelu miało charakter partycypacyjny, współtworzyły go organizacje pozarządowe, instytucje publiczne oraz sami imigranci i mieszkańcy. Model pozwolił uporządkować współpracę różnych podmiotów, tworzy procedury i wspiera instytucje miejskie w zakresie współpracy z imigrantami. Działania na rzecz integracji imigrantów podnoszą spójność społeczną i poziom adaptacji migrantów do nowego środowiska społecznego, kulturowego i prawnego, w którym funkcjonują.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Modelu oraz ich efekty:

1. **Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek (CWII)** kontynuowało działalność zapewniając porady konsultantów pobytowych, prawnika, wsparcie w realizacji ustawowych programów integracyjnych dla uchodźców, realizując bezpłatne lekcje j. polskiego. Centrum wspierało także działania z zakresu wdrażania Modelu.
2. Z przerwami związanymi z pandemią, swoją działalność rozpoczął **międzynarodowy klub rodzica "My to mamy Klub bez granic"**.
3. Prowadzony był **Punkt Pomocy Cudzoziemcom w Gdańskim Urzędzie Pracy** oraz Zorganizowano III edycję konkursu na **Pracodawcę Przyjaznego Cudzoziemcom (GUP)**.
4. Kontynuowano kampanię społeczną **„Łączy nas Gdańsk”** w mediach społecznościowych.

5. Działalność kontynuowała **Rada Imigrantów i Imigrantek** II kadencji, powołana przy Prezydencie Miasta Gdańska. W ramach działalności prowadzona była akcja informacyjna, w różnych językach, na temat sytuacji związanej z pandemią w kraju i w Gdańsku. W grudniu 2020 r. powołano III kadencję Rady.
6. Kontynuowano program rezydencji kulturalnej **ICORN**.
7. Program **Szkoła Różnorodności** – kontynuowano cykl warsztatów z wrażliwości kulturowej w szkołach z udziałem przedstawicieli Rady Imigrantów i Imigrantek.
8. Udzielano **korepetycji dla dzieci z doświadczeniem migracji**.
9. **Uczestniczono w platformie współpracy** na rzecz integracji i migracji w ramach Unii Metropolii Polskich.
10. Kontynuowano prezentacje zagadnień z Modelu w ramach służby przygotowawczej w Urzędzie Miejskim w Gdańsku.
11. W ramach obszaru edukacja **zatrudniano dodatkową koordynatorkę do spraw dzieci z doświadczeniem migracyjnym** ze społeczności migranckiej.
12. Przygotowano i wydano **pakiet powitalny gdańskich szkół dla dzieci i rodziców z doświadczeniem migracji pt. "Witajcie w Gdańskiej Szkole!"**.
13. **Drużyna piłkarska „Łączy nas Gdańsk”**, złożona w większości z cudzoziemców uczestniczyła po raz kolejny w rozgrywkach Gdańskiej Ligi „Obudź Nadzieję”.
14. Kolejna edycja **Świetlicy letniej dla dzieci** proszących o datki, zagrożonych bezdomnością lub wykluczeniem społecznym.
15. Kontynuowano program miejsc mieszkalnych **dla imigrantów w kryzysie (MONAR)** oraz trzech **mieszkań wspomaganych dla imigrantów i imigrantek**, w tym rodzin romskich (MOPR i CWII).
16. Prowadzono kolejną edycję **Programu Praktyk Obywatelskich „Cześć”**, dla nowoprzybyłych do Gdańska imigrantów (ECS i CWII).
17. W związku z pandemią, we współpracy z **Bankiem Żywności** zorganizowano wsparcie dla osób wykluczonych z rozwiązań systemowych w zakresie pomocy żywnościowej.
18. We współpracy z Centrum Praw Kobiety **zapewniono wsparcie psychologiczne w j. rosyjskim, ukraińskim angielskim oraz bezpieczne schronienie dla matek z dziećmi - ofiar przemocy**.
19. Udzielano kompleksowego **wsparcia dla rodzin romskich** zamieszkujących w Gdańsku.
20. Wsparło **inicjatywy mniejszości narodowych i etnicznych oraz Kaszubów**.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Spraw Obywatelskich, Biuro Prezydenta, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Gdańskie Nieruchomości, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, Europejskie Centrum Solidarności, Gdański Archipelag Kultury, Nadbałtyckie Centrum Kultury.

16. Model na rzecz Równego Traktowania

Uchwała nr LV/1566/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.

Ogólny zarys Modelu

Model na rzecz Równego Traktowania ma służyć budowaniu bardziej przyjaznego i bezpiecznego Gdańska dla wszystkich, bez względu na różnice płci, wieku, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy stopnia sprawności. Model powstawał od września 2017 r. do maja 2018 r. Pracował nad nim Zespół ponad 90 ekspertów i ekspertek. Model poddano szerokim konsultacjom społecznym. Do głównych celów Modelu należą zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ochrony i wsparcia ofiar przemocy i dyskryminacji ze względu na przynależność do ww. grup, wprowadzenie nowych i poprawienie istniejących polityk i procedur, które posłużą poprawie równego traktowania w Gdańsku, rozszerzeniu oferty i dostępności usług publicznych, zwiększenie świadomości oraz kształtowanie postaw otwartości i solidarności wśród mieszkańców i mieszkanki Gdańska.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Modelu oraz ich efekty:

1. Weryfikacja pierwszego dwuletniego planu wdrożeniowego Modelu na rzecz Równego Traktowania na lata 2019-2020, we współpracy z wydziałami, biurami oraz jednostkami miejskimi. Priorytetami planu były edukacja oraz tworzenie i dostosowywanie wewnętrznych procedur urzędowych do celów Modelu. W związku z tym zrealizowano serie szkoleń dotyczących dostępności we wszystkich jej obszarach oraz obsługi i współpracy z osobami z niepełnosprawnością dla urzędniczek i urzędników. Kontynuowane były również szkolenia z zakresu obu Modelów dla nowych urzędników i urzędniczek w ramach służby przygotowawczej. W zakresie wewnętrznych procedur stworzono aktualizację polityki antymobbingowej urzędu i rozszerzono ją o wątki dot. antydyskryminacji.
2. Zebranie i przygotowanie kolejnego planu wdrożeniowego na lata 2021-2022, który zostanie zatwierdzony na początku 2021 rok.
3. Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami powołany został zespół koordynatorów ds. dostępności, którzy odpowiedzialni są za planowanie i koordynację wdrażania planu działania na rzecz poprawienia dostępności w Mieście Gdańsku. Jednym z działań koordynatorów była publikacja „Poradnika dostępności cyfrowej dla UMG”, wspierająca w tworzeniu dostępnych cyfrowo dokumentów w urzędzie.
4. Zakończono pracę nad poradnikiem projektowania uniwersalnego **“Szczegółowe standardy dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w Mieście Gdańsku”** (główny podmiot odpowiedzialny: Biuro Rozwoju Gdańska). Kolejny etap prac to przygotowanie procesu konsultacji społecznych z zachowaniem zasad dostępności.

5. Przeprowadzenie szerokiego audytu dostępności architektonicznej, komunikacyjno-informacyjnej i cyfrowej w wydziałach, jednostkach oraz placówkach edukacyjnych Miasta Gdańska. Jego elementem był audyt dostępności cyfrowej ok. 100 stron internetowych UMG oraz aplikacji.
6. Wdrożenie listy pomocniczej dotyczącej dostępności dla organizacji pozarządowych, składających oferty w konkursach w obszarze działalności pożytku publicznego, która pomaga zaplanować projekty zgodnie z zasadami dostępności społecznej, architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej. Wątkom dotyczącym dostępności przypisano również wysoką punktację w ocenie merytorycznej.
7. **Realizacja 15 projektów społecznych** na podstawie ofert na realizację zadania publicznego w obszarze upowszechniania wolności i praw człowieka, równych praw kobiet i mężczyzn, oraz wspierania mniejszości etnicznych i narodowych, przez organizacje pozarządowe. Projekty te realizowały cele i rekomendacje Modelu, m.in. poprzez prowadzenie Gdańskiego Centrum Równego Traktowania- bezpłatnego wsparcia dla osób doświadczających dyskryminacji lub przemocy motywowanej uprzedzeniami, przygotowanie materiałów dotyczących dyskryminacji i mobbingu dla liderów i liderek społeczeństwa obywatelskiego w Gdańsku, prowadzenia cyklu debat dot. Ideologii i radykalizmów, szkoleń dla pracowników socjalnych dotyczących rozpoznawania przemocy ze względu na płeć, grup rozwojowych i wzmacniających dla osób LGBT, grup wsparcia dla osób doświadczających mobbingu, warsztatów wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców, cyklu mentoringu dla kobiet pracujących w branży morskiej, cyklu coachingu dla matek powracających na rynek pracy, czy działań na rzecz godzenia życia rodzinnego i zawodowego w tym na rzecz szerszego włączania ojców w życie rodzinne oraz działań integrujących społeczność mniejszości narodowych i etnicznych (łącznie około 3 tys. osób bezpośrednio zaangażowanych w projekty).
8. Kontynuacja działań edukacyjno-informacyjnych w kampanii społecznej „**Łączmy Nas Gdańsk**”, w tym działania dostarczające wiedzę z zakresu obostrzeń i środków bezpieczeństwa w czasie pandemii dla osób niemówiących po polsku.
9. Powstanie poradnik „Równościowe komunikowanie” dla osób pracujących w Urzędzie Miejskim w Gdańsku, edukujących na temat tworzenia treści tekstowych i graficznych niewykuczających oraz uwzględniających różnorodność społeczności gdańskiej.
10. Kontynuacja działania **Gdańskiej Rady na rzecz Równego Traktowania**: w 2020 r. odbyło się 9 posiedzeń Rady.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydziały i Biura Urzędu Miejskiego, spółki i jednostki miejskie, Gdańska Rada ds. Równego Traktowania, partnerzy społeczni.

17. Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku na lata 2015-2020

Uchwała nr XV/419/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2015 r.

Ogólny zarys Programu

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku na lata 2015-2020 jest dokumentem określającym politykę miasta zmierzającą do pełnego włączenia osób niepełnosprawnych we wszystkie dziedziny życia społecznego. Zakres oddziaływania Programu obejmuje m.in.: integrację społeczną i prawa obywatelskie, rynek pracy i przedsiębiorczość, edukację i kulturę, zdrowie publiczne i sport, przestrzeń publiczną, infrastrukturę i transport. Beneficjentami programu są osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy Gdańska i ich rodziny. Pośrednimi odbiorcami są również instytucje i organizacje działające w obszarze niepełnosprawności.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Rozwijano usługę **asystenta osoby z zaburzeniami psychicznymi** wspierającego ją w procesie rozwoju, usamodzielniania i włączania w różnych obszarach życia – zrealizowano 16 603 godziny usług, wsparciem objęto 83 osoby.
2. Ponadto realizowano program **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”** finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu osobom z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. Z usług skorzystało 180 osób, łącznie zrealizowano 27 407 godzin usług.
3. Świadczone **usługi opiekuńcze** dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez pozyskanie środków z Funduszu Solidarnościowego w ramach realizacji programu **„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”** – edycja 2020. Z programu skorzystało 177 osób.
4. Utworzono **nowy środowiskowy dom samopomocy** dla 15 osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi oraz **klub integracji społecznej** dla 15 osób wykluczonych społecznie. Na utworzenie ŚDS pozyskano w całości środki z budżetu Państwa. Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy wzrosła do 332. Przez większą część roku placówki działały zdalnie ze względu na sytuację epidemiologiczną.
5. Przystąpiono do **programu „Opieka wytchnieniowa”** dofinansowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego w 80% oraz w 20% ze środków własnych Miasta. Realizację usługi zlecono w otwartym konkursie ofert organizacjom pozarządowym. Usługa polegała na zapewnieniu wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z niepełnosprawnościami oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Usługę realizowano w trzech modułach: Moduł I – w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – zrealizowano 4 000 godzin usług oraz w ośrodkach wsparcia – zrealizowano 1 945 godzin usług.

Moduł II – w ramach pobytu całodobowego w ośrodkach wsparcia – zrealizowano 90 dni pobytu. Moduł III – poradnictwo specjalistyczne dla opiekunów osób z niepełnosprawnością – zrealizowano 750 godzin usług. Dzięki usłudze opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mieli możliwość m.in. załatwienia codziennych spraw, odpoczynku czy podjęcia działań w kierunku zatrudnienia.

6. Obsługa programu PFRON „**Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi**” – Moduł III. Z pomocy skorzystało 835 osób.
7. **Udzielono dofinansowania osobom z niepełnosprawnościami w zakresie rehabilitacji społecznej** – w 2020 r. w ramach zadań ustawowych przyjęto 1 970 wniosków o dofinansowanie od indywidualnych osób z niepełnosprawnościami, wypłacono 1 409 dofinansowań w zakresie m.in. likwidacji wszelkiego rodzaju barier, w tym: architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. W ramach programu „Aktywny samorząd” na likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym przyjęto 564 wnioski oraz zawarto 422 umowy.
8. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w ramach Modelu **mieszkań wspomaganych** GPMS. W 2020 r. prowadzono 16 mieszkań wspomaganych, w których zapewniono 59 miejsc dla osób z niepełnosprawnością, wsparciem objęto 79 osób. Zapewniono trwałość projektu „Gdański model deintytucjonalizacji usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi” poprzez zlecenie dalszej realizacji wsparcia uczestników 4 mieszkań wspomaganych.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Rozwoju Społecznego/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Pomorski Urząd Wojewódzki, Gdański Urząd Pracy, Biuro Prezydenta, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Programów Inwestycyjnych, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Zarząd Transportu Miejskiego, Gdański Zespół Schronisk i Sportu Wodnego, Gdański Ośrodek Sportu, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży i dorosłych, centra kształcenia ustawicznego i zawodowego, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, Straż Miejska, pracodawcy i podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe.

18. Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023

Uchwała nr III/21/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 11 grudnia 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Program osłonowy utworzony na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, obejmuje swoim zasięgiem mieszkańców miasta Gdańska. Cele Programu osłonowego: (1) zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub z niepełnosprawnościami i samotnych; (2) wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole. Program osłonowy jest elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej miasta w zakresie poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży, kształtowania właściwych nawyków żywieniowych, pomocy dzieciom żyjącym w rodzinach dysfunkcyjnych, w których występują: uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza. Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 jest rozszerzeniem i uzupełnieniem programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Odbiorcami wsparcia są osoby, których dochód mieści się w przedziale 150-180% kryterium dochodowego. W ramach Programu osłonowego udziela się wsparcia w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Realizacja Programu osłonowego pozwoliła na zwiększenie liczby odbiorców programu „Posiłek w szkole i w domu” poprzez objęcie wsparciem również dzieci, dla których nie została wydana decyzja administracyjna.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Sfinansowano obiady dla 813 dzieci w szkołach i przedszkolach, w tym dla 276 dzieci bez decyzji administracyjnej. Program realizowało 171 szkół i przedszkoli.
2. Wydano gorące posiłki dla 37 osób dorosłych.
3. Wypłacono zasiłki na zakup żywności dla 219 osób.
4. W ramach wsparcia w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego realizowano:
  - posiłki dowożone dla 137 osób, 2 964 posiłki,
  - posiłki dostarczane do noclegowni dla 115 osób, 7 435 posiłków,
  - paczki żywnościowe dla osób na kwarantannie dla 282 osób, 428 paczek.
5. Ponadto w ramach zagrożenia zakażeniem COVID-19 osobom będącym w potrzebie przyznano zasiłki celowe na zakup żywności.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: placówki systemu edukacji, organizacje pozarządowe.

19. Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020

Uchwała nr XXXI/868/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 listopada 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Celem Programu jest zapobieganie występowania problemu przemocy w rodzinie oraz zapewnienie bezpieczeństwa, wsparcia i ochrony osób krzywdzonych w rodzinie. Do głównych założeń programu należą: profilaktyka przemocy w rodzinie, interwencja i wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie, lokalny system wsparcia – doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zakres i zasięg działań Programu obejmuje profilaktykę przemocy w rodzinie oraz propagowanie wiedzy, postaw, umiejętności życia w rodzinie bez przemocy. Prowadzone są także działania interwencyjne, tj. wsparcie dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie oraz oddziaływania długoterminowe, postinterwencyjne prowadzone w celu utrzymania rezultatów osiągniętych po wyjściu z sytuacji przemocowych. Ważnym elementem Programu jest współpraca na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin z problemem przemocy oraz rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zaangażowanie szerokiej liczby podmiotów działających w tym obszarze. W ramach działań Programu prowadzone jest również wsparcie kadr systemu przemocy w rodzinie w rozwoju kompetencji. Adresatami programu są przede wszystkim rodziny i ich członkowie, a więc dzieci, młodzież, rodzice, ale także świadkowie przemocy oraz kadra zaangażowana w realizację Programu.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Prowadzono **kampanię społeczną „Dom bez przemocy”**, w ramach której wyemitowano 127 spotów radiowych, wyprodukowano, dystrybuowano i rozpowszechniano materiały informacyjne wśród mieszkańców m.in. 35 tys. ulotek dla osób doświadczających przemocy, stosujących przemoc oraz informatory o podmiotach udzielających wsparcia osobom uwikłanym w przemoc działających na terenie Gdańska, 1,4 tys. plakatów, 1 tys. szt. lusterek z logo kampanii i 911 szt. toreb materiałowych z interwencyjnym numerem telefonu 797 909 112.
2. Od czerwca uruchomiono **interwencyjny telefon** obsługiwany całodobowo „Dom bez przemocy”, przyjęto 194 telefony.
3. Prowadzono **1 poradnię specjalistyczną** dla rodzin w kryzysie – wsparciem objęto 49 osób, w tym 21 dzieci.
4. Zrealizowano **programy profilaktyczne i specjalistyczne** dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Łącznie prowadzono 6 programów/projektów, w których uczestniczyło ok. 1 200 osób, w tym 472 dzieci, opisane poniżej.
5. Zrealizowano **program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie**, w którym uczestniczyły 184 osoby; zrealizowano 201 sesji indywidualnych dla 184 osób oraz 50 sesji grupowych. 5 osób ukończyło program.

6. Zrealizowano **program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie**, w którym wzięło udział 28 osób, z czego 19 osób zaprzestało/ograniczyło negatywne zachowania.
7. Zrealizowano **program poradnictwa w zakresie kontroli zachowań**, w którym uczestniczyło 37 osób/7 par i udzielono 149 indywidualnych konsultacji specjalistycznych.
8. Kontynuowano **procedurę Niebieska Karta** – 495 rodzin, wobec których wszczęto procedurę i dla każdej procedury powołano Grupę Roboczą, 1 461 posiedzeń Grup. MOPR przeprowadził analizę 899 NK wszczętych w latach 2018-2019, która stała się częścią diagnozy do nowego Programu na lata 2021-2024.
9. Zapewniono **bezpieczne miejsce pobytu** dla osób doświadczających przemocy. Z czasowego pobytu w hostelu OIK skorzystało 117 osób. Utworzono izolatorium dla osób przyjmowanych do hostelu, co umożliwiała zapewnienie bezpieczeństwa innym mieszkańcom hostelu.
10. W ramach **Centrum Pomocy Dzieciom** pokrzywdzonym przestępstwem kompleksową pomoc otrzymało 416 dzieci i młodzieży, 409 opiekunów prawnych dziecka i 10 profesjonalistów miejskich.
11. W ramach **Miejskiego Systemu Interwencji Kryzysowej** współpracowało 31 różnorodnych podmiotów na rzecz skutecznego wsparcia osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, do MSIK wpłynęło 10 spraw.
12. Miasto Gdańsk przyznało 9 lokali socjalnych/komunalnych osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Realizatorzy Programu/Wydziały i Instytucje partnerskie: Zespół Interdyscyplinarny w Gdańsku, Towarzystwo Wspierania Potrzebujących „Przystań”, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Stowarzyszenie „Przyjazna Dłoń”, Wydział Gospodarki Komunalnej.

20. Gminny Program Opieki nad Zabytkami za lata 2020-2023

Akt prawny w trakcie uzgodnienia z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

Ogólny zarys Programu

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Gdańska jest dokumentem służącym podejmowaniu planowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania a także promowania dziedzictwa kulturowego przez samorząd terytorialny. Głównym celem Programu jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego, w szczególności w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów oraz zachowania krajobrazu kulturowego. Założenia Programu mają służyć wspieraniu i kreowaniu różnorodnych form i metod umożliwiających utrzymanie krajobrazu kulturowego oraz ratowanie obiektów o szczególnych wartościach historycznych, podnoszenie walorów

zabytkowych i wykorzystywanie ich w promocji kultury i rozwoju turystyki w Gdańsku. Realizacja Programu odbywa się na podstawie następujących priorytetów: (1) Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego Gdańska; (2) Gdańsk kolebką „Solidarności”, miejscem, od którego rozpoczął się upadek żelaznej kurtyny, miejscem, gdzie ludzie zmienili losy Europy i Świata; (3) Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego Gdańska; (4) Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości Gdańszczan.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Priorytet I. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego Gdańska.

1. W ramach ochrony zabytków i rewitalizacji gdańskiego krajobrazu kulturalnego przyznano **dofinansowanie** na łączną kwotę **2,2 mln zł** na rzecz **remontów 20 zabytkowych obiektów**:
  - Kościół Św. Apostołów Piotra i Pawła – interwencyjny remont dachu prezbiterium i zakrystii zniszczonego na skutek pożaru z 02.06.2019r.;
  - Kościół Św. Apostołów Piotra i Pawła - prace konserwatorskie północnej elewacji kościoła – przęsło drugie i trzecie od strony wschodniej;
  - Kościół Św. Brygidy - prace budowlane polegające na wykonaniu izolacji przeciwwilgociowej murów;
  - Kościół Św. Barbary - prace remontowo - konserwatorskie północnej elewacji;
  - Kościół Bożego Ciała - prace konserwatorskie malowanego plafonu na podłożu płóciennym – fragment Alegoria Cnoty;
  - Kościół Św. Elżbiety Węgierskiej - prace remontowo - konserwatorskie elewacji, północnej kościoła oraz prace konserwatorskie piwnic klasztoru w części wschodniej;
  - Kościół Św. Mikołaja - wykonanie przeciwwilgociowej pionowej izolacji fundamentów kościoła, etap II część południowa i wschodnia;
  - Kościół Św. Mikołaja - prace konserwatorskie barokowego ołtarza bocznego Przemienienia Pańskiego;
  - Dom mieszkalny przy ul. Kwietnej 23 - prace budowlane związane z remontem dachu – etap II;
  - Kościół św. Katarzyny - badania architektoniczne wewnątrz kościoła wraz z opracowaniem wytycznych do prac projektowych;
  - Baszta Narożna - prace budowlane związane z remontem dachu;
  - Kościół Św. Mikołaja - prace konserwatorsko – remontowe elewacji zachodniej wraz ze szczytem;
  - Dom mieszkalny ul. Długa 72 - prace konserwatorskie elewacji frontowej i tylnej oraz remont piwnic;
  - Dom mieszkalny ul. Długa 43/44 - prace konserwatorskie elewacji tylnych;
  - Willa, ul. Wita Stwosza 100 - prace konserwatorsko-remontowe ganku;

Raport o stanie Miasta Gdańska za 2020 rok
Załącznik nr 2: Sprawozdanie z realizacji polityk, programów i strategii
Wersja dostępna cyfrowo

- Willa, ul. Wita Stwosza 100 - renowacja stolarki okiennej i drzwiowej, odtworzenie 6 okien oraz odtworzenie okiennic;
  - Dom mieszkalny ul. Konopnickiej 8 - prace konserwatorskie klatki schodowej, w tym: tynki, dekoracje/ornamenty, stolarka okienna, posadzka z lastriko;
  - Dom mieszkalny ul. Mariacka 43 - prace budowlane związane z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej i termicznej stropu przedproża wraz z pracami konserwatorskimi elementów przedproża;
  - Dom mieszkalny ul. Ołowianka 1ABC - dokumentacja remontu dwóch werand w budynku;
  - Dom mieszkalny ul. Jaśkowa Dolina 19 - remont zachodniej połaci dachu.
2. Podjęto również działania wspierające działania polegające na pracach konserwatorskich w Kościele Mariackim na łączną kwotę **694,2 tys. zł**. Pracami konserwatorskimi objęto projekt organowy (II etap) oraz zegar astronomiczny (II etap).
3. Muzeum Gdańska wykonało w administrowanych przez siebie obiektach prace konserwatorskie i remontowe na łączną kwotę **10,8 mln zł**. Prace przeprowadzono w następujących obiektach:
- Wielki Młyn – zakończenie I etapu prac termomodernizacji, rozpoczęcie II etapu prac przebudowy i adaptacji Młyna wraz z II etapem termomodernizacji,
  - Ratusz Głównego Miasta – prace konserwatorskie, naprawy latarni na przedprożu,
  - Dom Uphagena – remont systemu CCTV,
  - Dom Uphagena – projekt określenia warunków zabezpieczenia ścian zewnętrznych przed oddziaływaniem wody gruntowej i opadowej wraz z programem prac konserwatorskim,
  - Twierdza Wisłoujście – prace konserwatorskie i wymiana zużytych elementów mostku do Fortu Carre,
  - Twierdza Wisłoujście – badania architektoniczne i konserwatorskie, projekt budowlany i wykonawczy przebudowy dawnego budynku koszar napoleońskich Szańca Wschodniego na muzeum reliktyw archeologicznych Twierdzy Wisłoujście,
  - Twierdza Wisłoujście – badania architektoniczne i konserwatorskie domków oficerskich i Wieńca,
  - Westerplatte – bieżące prace,
  - Kuźnia Wodna – bieżące naprawy i konserwacje młota wodnego, wymiana instalacji elektrycznych i bieżące prace,
  - Kuźnia Wodna – opracowanie koncepcji architektonicznej przebudowy oficyny.
4. Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska poniosła wydatki na roboty budowlane w zakresie ochrony zabytków na łączną kwotę **13,7 mln zł**. Pracę przeprowadzono w następujących obiektach:
- Remont i adaptacja dawnego ratusza przy ul. Gościnnej w ramach Rewitalizacji Oruni,
  - Naprawa i renowacja ogrodu Państwowej Szkoły Muzycznej przy ul. Gościnnej,

Raport o stanie Miasta Gdańska za 2020 rok
Załącznik nr 2: Sprawozdanie z realizacji polityk, programów i strategii
Wersja dostępna cyfrowo

- Rewitalizacja i przebudowa kompleksu budynku w Palmiarni w ogrodzie botanicznym w Parku Opackim im. Adama Mickiewicza w Oliwie, etap III,
  - Szkoła Podstawowa Nr 50, ul. Grobla IV, w ramach modernizacji w obiektach oświaty,
  - Przedszkole Nr 24, ul. Trakt Św. Wojciecha, w ramach modernizacji w obiektach oświaty.
5. Gdański Zarząd Dróg i Zieleni przeprowadził prace konserwatorskie, roboty budowlane na łączną kwotę **341,6 tys. zł**, którą przeznaczył na zadania:
- Remont chodnika oraz remont fragmentu jezdni na ul. Bogusławskiego,
  - Prace konserwatorskie zdemontowanych elementów dawnej XVII wiecznej bramy wjazdowej w obecnym Parku Królewskiej Doliny,
  - W parkach zabytkowych prowadzono prace o charakterze utrzymaniowym,
  - Most przez Kanał Raduni, ul. Zaroślak – wymiana balustrad z naprawą belek gzymso- wych,
  - Kładki przez Potok Oliwski w Parku Oliwskim – Konserwacja dawnych balustrad,
  - Kładka nad torami kolejowymi, ul. Jana z Kolna – wymiana pomostu drewnianego.
6. Gdańskie Nieruchomości przeprowadziły roboty budowlane i prace konserwatorskie na łączną kwotę **7,2 mln zł** w obiektach przy ulicach: Trakt św. Wojciecha 58, Mniszki 5/6, Dickensa 2, Aldony 7, Wajdeloty 4.
7. Hevelianum kontynuowało roboty budowlane rozpoczęte w 2019r., na łączną kwotę **7,3 mln zł** w obiektach: Dom Wałmistrza przy ul. Reduta Miejska 1, Dom Zdrojowy przy ul. Zdrojowej 2, Budynek Koszar Schronowych przy Górze Gradowej 6.

Priorytet II. Gdańsk kolebką „Solidarności”, miejscem, od którego rozpoczął się upadek żelaznej kurtyny, miejscem, gdzie ludzie zmienili losy Europy i Świata.

1. Europejskie Centrum Solidarności w ramach działań wpisujących się w zachowanie dziedzictwa miasta jako kolebki „Solidarności” w roku 2020 podjęło się m.in. następujące działania:
- Zachowanie i promowanie dziedzictwa Gdańska jako miejsca powstania związku zawodowego i wolnościowego ruchu społecznego Solidarność, w tym jego kolebki – Stoczni Gdańskiej,
  - W ramach popularyzacji wiedzy prowadzenie wystaw stałych oraz licznych wystaw o charakterze czasowym (treści zawarte na wystawie stałej były dostępne online),
  - Wydanie publikacji pt. „Stocznia Gdańska, Miejsca, ludzie, historie” autorstwa Andrzeja Trzeciaka,
  - Współpraca się w procesie przygotowania wniosku o wpis Stoczni Gdańskiej na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO,
  - Współpraca w przygotowaniu obchodów 40 rocznicy wybuchu strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980,
  - Organizacja obchodów 50 rocznicy wybuchu strajku w Stoczni Gdańskiej w grudniu 1970,

Raport o stanie Miasta Gdańska za 2020 rok
Załącznik nr 2: Sprawozdanie z realizacji polityk, programów i strategii
Wersja dostępna cyfrowo

- Prace nad projektem „Stocznia. Dizajn nie/intencjonalny” we współpracy z gdańską Akademią Sztuk Pięknych,
  - Wspieranie produkcji filmu dokumentalnego o pomniku Poległych Stoczniovców 1970 pt. Pomnik,
  - Współpraca z gdańskimi przewodnikami w ramach Akademii Przewodnickiej ECS im. Wojciecha Charkina,
  - Organizacja spotkań z byłymi pracownikami Stoczni Gdańskiej,
  - Kontynuacja działań edukacyjnych dla wielu grup wiekowych.
2. Miasta Gdańsk kontynuuje współpracę z Narodowym Instytutem Dziedzictwa nad przygotowaniem wniosku o wpis na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – Stocznia Gdańska – miejsce narodzin „Solidarności” i symbol upadku żelaznej kurtyny z Europy” oraz nad planem zarządzania miejscem.

Priorytet III. Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego Gdańska.

1. Biuro Rozwoju Gdańska ujęło w 10 planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przez Radę Miasta Gdańska w 2020 r. zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej, strefy ochrony dóbr kultury, strefy ochrony archeologicznej. Ponadto sformułowane zostały zasady kształtowania struktury przestrzennej oraz ochrony obiektów o wartości kulturowych.

Priorytet IV. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości Gdańszczan.

1. W ramach rozpoznania i zewidencjonowania zasobów dziedzictwa kulturowego powstały opracowania badawczo – dokumentacyjne obiektów oraz obszarów zabytkowych za łączną kwotę **62 tys. zł**:
- Aktualizacja gminnej ewidencji zabytków - obiekty architektury obronnej – III etap (Śródmieście),
  - Inwentaryzacja i analiza stanu technicznego obiektu podziemnego usytuowanego pomiędzy peronem 1 dworca PKP a dworcem PKS w Gdańsku,
  - Ponadto wykonywana jest bieżąca weryfikacja Gminnej Ewidencji Zabytków (wykonywanie kart adresowych, kontynuacja tworzenia mapy gdańskich zabytków).
2. Miasto Gdańsk przyznało w 2020 r. dotacje na realizację projektów kulturalnych mających na celu zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego i tożsamości gdańskiej, kaszubskiej, pomorskiej oraz mniejszości narodowych i etnicznych oraz na realizację projektów kulturalnych mających na celu upamiętnienie ważnych rocznic. Dofinansowano **22** organizacje na łączną kwotę **484 tys. zł**.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Muzeum Gdańska, Biuro Rozwoju Gdańska, Hevelianum, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Narodowy Instytut Dziedzictwa.

21. Miejski Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2020-2021

Uchwała Nr XIX/472/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 stycznia 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Miejski Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2020 - 2021 tworzy plan działań prowadzących do zwiększenia poziomu jakości życia mieszkańców Gdańska poprzez wzrost skali zatrudnienia oraz koordynację działań prowadzonych na rzecz rynku pracy, w tym we współpracy z lokalnymi pracodawcami. Celem głównym Programu jest wspieranie zatrudnienia w Gdańsku, co realizowane jest poprzez następujące cele szczegółowe, tj.: (1) Zaspokajanie potrzeb kadrowych pracodawców oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości; (2) Aktywizacja zawodowa osób biernych zawodowo oraz osób bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy; (3) Pomoc mieszkańcom w wyborze szkoły, kierunków studiów, miejsca pracy, dalszego rozwoju zawodowego oraz pomoc w zatrudnieniu osobom bezrobotnym poszukującym pracy; (4) Wspieranie pracodawców zatrudniających cudzoziemców oraz cudzoziemców podejmujących pracę w Gdańsku; (5) Poprawa jakości i obsługi klientów Gdańskiego Urzędu Pracy (GUP). Założenia zawarte w dokumencie oparte są na szczegółowej analizie sytuacji na rynku pracy wykorzystującej m.in. dane dostępne w opracowaniach takich jak: „Informacja o sytuacji na lokalnym rynku w Mieście Gdańsku”, „Sprawozdaniu z działalności Gdańskiego Urzędu Pracy” oraz w oparciu o dane statystyczne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku i Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W 2020 r. duża część działań podejmowanych przez Gdański Urząd Pracy związana była z przyznawaniem wsparcia, o którym mowa w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, a także w innych aktach prawnych wchodzących w skład tzw. Tarczy antykryzysowej. Zakładały one udzielenie pomocy w postaci różnego rodzaju dofinansowań, pożyczek i dotacji lokalnym przedsiębiorcom dotkniętym ekonomicznymi skutkami epidemii COVID-19. Łącznie w całym 2020 r. do GUP wpłynęło 55 tys. wniosków o przyznanie ww. wsparcia i do końca 2020 r. zawartych zostało 49 tys. umów, na podstawie których środki przekazywane były wnioskodawcom. **W efekcie do działających w Gdańsku oraz powiecie gdańskim przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz kościelnych osób prawnych trafiło łącznie 254 052 tys. zł.** Zdecydowana większość z tej kwoty, tj. 167 576 tys. zł, została przekazana w postaci jednorazowych pożyczek w wysokości 5 000 zł. Do wnioskodawców trafiło ponadto 57 212 tys. zł na pokrycie wynagrodzeń dla zatrudnionych pracowników oraz 27 630 tys. zł w postaci dofinansowania do

bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Z kolei na uruchomione w grudniu 2020 r. wsparcie w postaci jednorazowej dotacji dla przedsiębiorców działających w określonych sektorach gospodarki przeznaczono 1 634 tys. zł.

2. Skupienie się na działaniach zmierzających do łagodzenia ekonomicznych skutków trwającej epidemii oraz wydawane przez władze centralne zalecenia sanitarne i zakazy wygaszające różnorodną aktywność ludności spowodowały, że GUP musiał zrezygnować z organizacji Metropolitalnych Targów Pracy Pomorza, Festiwalu Pracy i Aktywności Seniorów, a także zaplanowanych na II, III i IV kwartał 2020 r. konferencji, giełd pracy, a także innych wydarzeń. Spowodowało to również zmniejszenie zakresu wsparcia dotychczas oferowanego przez GUP, przewidzianego w ustawie o promocji zatrudnienia. Mimo to w 2020 r. **nową pracę znalazło 7,1 tys. osób bezrobotnych**, zarejestrowane w Gdańskim Urzędzie Pracy. Zatrudnienie to było podejmowane m.in. dzięki aktywnym formom wsparcia organizowanym przez GUP. Wśród aktywnych form na uwagę zasługuje:
  - **zatrudnienie subsydiowane dla 82 osób bezrobotnych**, w tym prace interwencyjne, czyli częściowe dofinansowanie do wynagrodzenia nowozatrudnionej osoby bezrobotnej, której należy ułatwić powrót na rynek pracy (31 osób), roboty publiczne (10 osób), refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (39 osób), dofinansowanie do wynagrodzenia osób 50+, czyli wsparcie finansowe udzielane pracodawcy w przypadku utworzenia stanowiska pracy i zatrudnienia osoby bezrobotnej powyżej 50. roku życia (1 osoba) oraz kontynuacja refundacji w ramach umów o przyznanie refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30. roku życia (1 osoba); w powyższych wskaźnikach ujęte zostały 3 osoby bezrobotne biorące udział w programie specjalnym „Mama na Etacie 2”, o którym więcej informacji zostało zamieszczonych w kolejnych punktach niniejszego sprawozdania.
  - **wsparcie dla nowopowstałych przedsiębiorstw dla 300 osób bezrobotnych** - z uwagi na sytuację pandemiczną działanie to opierało się w 2020 r. wyłącznie na przyznawaniu osobom bezrobotnych dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej; w powyższych wskaźnikach ujętych zostało 13 osób bezrobotnych biorących udział w programie specjalnym „Mama na Etacie 2”.
3. Spośród 7 172 osób wymienionych w punkcie 2 i objętych aktywnymi formami wsparcia realizowanymi przez Gdański Urząd Pracy, dzięki zagospodarowaniu dostępnych środków finansowych pochodzących z: Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jak również programów operacyjnych zasilanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Krajowego Funduszu Szkoleniowego, **na różnego rodzaju działania skierowano 4 768 osób**.

Rok 2020 był rekordowym dla Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w ramach którego przeszkolono najwyższą jak dotąd liczbę pracowników i pracodawców. Najczęściej wykorzystywanymi formami aktywizacji osób bezrobotnych było natomiast podejmowanie działalności gospodarczych przy współudziale środków GUP (300 osób), nabywanie doświadczenia zawodowego poprzez staże (259 osób) oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych i kompetencji

w ramach szkoleń (116 osób w ramach szkoleń indywidualnych oraz na podstawie umów trójstronnych).

4. W 2020 r. Gdański Urząd Pracy w sposób szczególny wspierał niektóre grupy bezrobotnych i poszukujących pracy, poprzez specjalnie wydzielone przedsięwzięcia, w tym m.in.:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP), którego źródłem finansowania były 4 projekty: „Aktywizacja osób bezrobotnych w powiecie M. Gdańsk i gdańskim (IV)”, „Zintegrowana Inwestycja w Talenty (II)”, „Zintegrowana Inwestycja w Talenty (III)” oraz „Odkryj swój kapitał”. W przypadku trzech pierwszych projektach uczestnikami mogły być osoby powyżej 30. roku życia, w tym kobiety, osoby powyżej 50. roku życia, z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotni, a także osoby o niskich kwalifikacjach. W czwartym projekcie mogły natomiast uczestniczyć bezrobotni w każdym wieku, w szczególności osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, a działania z zakresu aktywizacji zawodowej były uzupełnione integracją społeczną.

W ramach całego przedsięwzięcia (RPO WP) skierowano na różne formy aktywizacji 304 osoby, w tym 151 RPO IV, 27 ZIT II, 73 ZIT III i 53 OSK. Najpopularniejszym wsparciem były staże i szkolenia zawodowe;

- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój (PO WER), zakładający przedstawienie klientowi GUP będącemu w wieku 18-29 lat propozycji pracy lub innej formy pomocy w okresie pierwszych 4 miesięcy od zarejestrowania się lub przystąpienia do projektu. Przedstawiając ofertę dopasowaną do indywidualnych potrzeb, **wsparcia udzielono 381 osobom**;

- Na szczególne miejsce zasługuje kształcenie ustawiczne finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W 2020 r. zgodnie z przydziałem dotacji przez MRPiPS oraz pozyskaniem dodatkowych środków z rezerwy ministra, dysponowano kwotą o 20% wyższą, w porównaniu do roku poprzedniego. Tegorocznym sukcesem jest fakt, że pomimo stanu epidemicznego oraz wprowadzonych obostrzeń ograniczających pracodawców i sprawne funkcjonowanie przedsiębiorstw, **udało się uruchomić dofinansowanie dla 3 734 pracowników**, to o 5% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim;

- Druga edycja programu specjalnego „Mama na etacie”, adresowanego do zarejestrowanych w GUP kobiet wchodzących/powracających na rynek pracy po urlopie macierzyńskim/wychowawczym. Zakładał on udzielenie wsparcia w postaci pakietu działań obejmującego przede wszystkim usługi i instrumenty rynku pracy, z których największym zainteresowaniem cieszyło się dofinansowanie do otwarcia własnej działalności gospodarczej oraz możliwość podniesienia kwalifikacji i umiejętności poprzez szkolenia, a także kursy zawodowe. Z oferowanego wsparcia skorzystało 30 kobiet.

- W ramach pomocy osobom z niepełnosprawnościami w 2020 r. Gdański Urząd Pracy uruchomił program „Zatrudnienie bez barier PatrON”, którego celem było zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie jego beneficjentom kompleksowej oferty aktywizacyjnej. W projekcie udzielano 21 osobom dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, 8 osobom zrefundowano koszty wyposażenia stanowiska pracy, dofinansowanie niepełnosprawnym odsetek do kredytu na kontynuację prowadzenia działalności gospo-

darczej przyznano 4 osobom. Ponadto w ramach zadania zleconego doświadczonej organizacji pożytku publicznego 15 osób skierowanych przez GUP skorzystało z kompleksowego i sprofilowanego poradnictwa zawodowego.

5. W 2020 r. oprócz realizacji aktywnych form wsparcia świadczone były również usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. W okresie sprawozdawczym kierunkiem działań doradców zawodowych była tak jak dotychczas aktywizacja zawodowa bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez poradnictwo indywidualne oraz poradnictwo grupowe (dodatkowo w sytuacji wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego z powodu COVID-19 doradcy zawodowi wykonywali również zadania wynikające z Tarczy Antykryzysowej). **Z ww. usług doradczych skorzystały łącznie 1 594 osoby bezrobotne i poszukujące pracy**, a także 30 osób niezarejestrowanych w GUP. W tym czasie porady zawodowe udzielane były poprzez elektroniczne formy kontaktu. W ramach usług doradczych udzielono:

- **porad indywidualnych – dla 1 586 osób**, w tym 61 dla osób niezarejestrowanych w GUP
- **porad grupowych – dla 678 osób.**

W warsztatach nad zwiększeniem motywacji do podjęcia pracy skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych oraz 50+ uczestniczyły 104 osoby. Celem warsztatów było: zwiększenie wiary w swoje mocne strony i własne możliwości, zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy oraz wzrost poczucia kontroli nad swoim życiem zawodowym.

6. W 2020 r. Gdański Urząd Pracy umożliwił podjęcie pracy obcokrajowcom poprzez zarejestrowanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom. Łącznie w GUP zarejestrowano 57 572 oświadczenia z miasta Gdańska, a najliczniejszą grupę cudzoziemców w stanowili obywatele Ukrainy.
7. Na potrzeby cudzoziemców nagrany został film w języku ukraińskim promujący Gdańsk, a także działania Gdańskiego Urzędu Pracy związane z legalizacją zatrudnienia obcokrajowców.
8. Przygotowano i wydano w języku angielskim pakiet informacyjny na temat usług Działu Zatrudnienia Cudzoziemców Gdańskiego Urzędu Pracy, opisujący warunki pracy oraz życia w Gdańsku.
9. Kontynuowano działalność Punktu Pomoc Cudzoziemcom Gdańskiego Urzędu Pracy, w którym w 2020 r. **udzielono wsparcia 2 545 cudzoziemcom** (pomoc z zakresu legalizacji pobytu, przy wypełnianiu dokumentów oraz w adaptacji do warunków życia i pracy w Gdańsku). Konsultacje udzielane były w języku ukraińskim, angielskim i polskim.
10. Ze względu na pandemię COVID-19 została odwołana ogólnopolska konferencja pod tytułem „Cudzoziemcy. Diagnoza potrzeb, propozycje zmian”. Wprowadzone obostrzenia dotyczące koronawirusa nie pozwoliły również na organizację warsztatów z zakresu doradztwa zawodowego dla cudzoziemców (w języku ukraińskim lub angielskim). W zamian opublikowano na stronie internetowej Gdańskiego Urzędu Pracy prezentację dot. aktualnych zasad legalizacji zatrudnienia cudzoziemców.
11. W ramach udzielania kompleksowej pomocy w zakresie rekrutacji i selekcji kandydatów do pracy, **zorganizowanych zostało 28 spotkań rekrutacyjnych (giełd pracy)**. W ich trakcie osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia mogły dokładnie zapoznać się z warunkami

pracy i płacy na danym stanowisku, zaś pracodawcy mieli możliwość przeprowadzenia bezpośrednich rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami.

12. W 2020 r. swoje działania kontynuowało Centrum Rozwoju Talentów Gdańskiego Urzędu Pracy, dla którego szczególną grupę stanowiły w okresie sprawozdawczym osoby niezarejestrowane w GUP. **W 2020 r. z indywidualnych porad zawodowych skorzystały 2 093 osoby**, w tym 581 dorosłych oraz 1 512 uczniów (1 046 osób w ramach projektu "Gdańsk miastem zawodowców"). Ponadto w **Centrum odbyło się 159 grupowych porad zawodowych**, w tym 45 dla 455 osób dorosłych oraz 114 dla 2015 uczniów.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Gdańsku Urząd Pracy

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdańskie Nieruchomości SZB, Gdańska Infrastruktura Społeczna Sp. z o.o.

22. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2020-2024

Uchwała nr XVII/419/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 listopada 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Wieloletni program gospodarowania zasobami mieszkaniowymi Gminy Miasta Gdańska na lata 2020-2024 określa kierunki polityki mieszkaniowej na kolejne 5 lat. Podstawą ich przedstawienia była analiza obecnego stanu technicznego zasobu oraz skala obecnego i szacowanego zapotrzebowania na lokale komunalne, w tym na najem socjalny w kolejnych latach. Wśród priorytetów wymieniana się dążenie do sukcesywnego podnoszenia stanu technicznego zasobu oraz sprawniejszą realizację potrzeb mieszkaniowych osób wykluczonych społecznie. Główne kierunki polityki mieszkaniowej określone w Wieloletnim programie to: (1) racjonalizacja gospodarowania lokalami mieszkaniowymi; (2) warunki obniżenia czynszu poprzez obniżki dochodowe oraz obniżki techniczno-użytkowe; (3) zabezpieczenie środków finansowych na realizację procesu remontowego i modernizację budynków komunalnych; (4) budowa mieszkań przez GTBS i TBS Motława pod wynajem na rzecz Gminy Miasta Gdańska; (5) pozyskiwanie nowych mieszkań komunalnych, w tym dla osób wymagających wsparcia; (6) pozyskiwanie nowych źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Działalność Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS)

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ludności Gdańska poprzez zwiększanie dostępności lokali mieszkalnych na wynajem. TBS-y prowadzą również działania z zakresu nabywania budynków lub ich części, a także sprzedaży lokali będących ich własnością oraz przeprowadzania remontów i modernizacji lokali z zamiarem ich wynajmowania. W 2020 r. TBS oddały na

potrzeby Miasta łącznie 149 lokali mieszkalnych, w tym 91 lokali z dofinansowaniem z Funduszu dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego oraz 58 lokali w ramach programu społecznego budownictwa czynszowego.

2. **Działalność GIS Sp. z o. o.** Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W II kwartale 2020 r. oddano do użytkowania budynek jednorodzinny z przeznaczeniem na placówkę opiekuńczo-wychowawczą dla 14 dzieci z pieczy zastępczej oraz rozpoczęto budowę budynku mieszkalnego z 4 lokalami ze wsparciem przy ul. Cienistej w Gdańsku.
3. **Prace remontowe lokali mieszkalnych pozostających w zasobie miejskim.** W 2020 r. wyremontowano 204 lokale mieszkalne z zasobu komunalnego. Działania te były nakierowane na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najbardziej potrzebujących członków gdańskiej społeczności. Zwiększenie dostępu do mieszkań dla osób potrzebujących wsparcia społecznego było możliwe dzięki kontynuacji Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego (GPMS), w ramach którego w 2020 r. 18 mieszkań z zasobu mieszkaniowego miasta przeznaczono dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Z tego na mieszkania ze wsparciem przekazano 7 nowych lokali. Beneficjenci Programu zawierają umowę najmu, a jednocześnie są objęci wsparciem zapewnionym przez MOPR. Na mieszkania wspomagane przeznaczono 11 lokali, z czego 10 to lokale przeznaczone na program „Housing First – Najpierw Mieszkanie”, mający za zadanie pomoc osobom bezdomnym w wychodzeniu z tego stanu. Osoby, które korzystają z mieszkań wspomaganych przygotowywane są do prowadzenia samodzielnego życia lub mają zapewnioną pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia.
4. W 2020 r. odbyły się 2 edycje publicznej oferty najmu, w ramach których 49 rodzin otrzymało najem lokalu w zamian za wykonanie remontu lokalu we własnym zakresie i na własny koszt.
5. W 2020 r. przeprowadzono 2 nabory wniosków do programu dopłat do czynszów (19 lokali przy ul. Niecałej i Michny, 39 lokali przy ul. Wróblej 23).

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Gospodarki Komunalnej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdańskie Nieruchomości SZB, Gdańska Infrastruktura Społeczna Sp. z o.o.

23. Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Gdańska

Uchwała Nr XIII/249/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 sierpnia 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Plan Adaptacji Miasta Gdańska do zmian klimatu został opracowany w celu przygotowania władz miasta i mieszkańców do świadomego i odpowiedzialnego reagowania na zmiany klimatu oraz wynikające z nich zagrożenia. W dokumencie zawiera się wizja adaptacji miasta do zmian klimatu do

roku 2030. Zakłada ona osiągnięcie zrównoważonego i akceptowanego społecznie rozwoju Gdańska, poprzez optymalne wykorzystanie posiadanych zasobów oraz walorów położenia miasta, zapewniających bezpieczeństwo w warunkach zmieniającego się klimatu. Celem nadrzędnym planu jest zapewnienie wysokiej jakości życia Gdańszczan, podnoszenie poziomu ich wiedzy, świadomości i aktywności oraz organizacyjne i techniczne dostosowanie miasta do zmieniającego się klimatu. Do celów szczegółowych zaliczają się: (1) Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi nągłych/miejskich; (2) Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi od strony rzek; (3) Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi od strony morza; (4) Zwiększenie odporności miasta na występowanie deszczy nawaalnych; (5) Zwiększenie odporności miasta na występowanie wyższych temperatur maksymalnych; (6) Zwiększenie odporności miasta na występowanie ekstremalnie niskiej temperatury powietrza; (7) Zwiększenie odporności miasta na wzrost poziomu morza; (8) Zwiększenie odporności miasta na występowanie silnego i bardzo silnego wiatru; (9) Zwiększenie odporności miasta na występowanie burz (w tym burz z gradem).

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Prowadzenie i rozwój systemu monitoringu i odprowadzania wody.** W ramach działań prowadzone są pomiary stanów wody, pomiary meteorologiczne, bieżące utrzymanie systemu (serwery, obsługa czujników, obsługa informatyka, itp.). W 2020 r. wymieniono czujniki 3 sond i 2 deszczomierzy. Dokonano aktualizacji koncepcji odprowadzania wód opadowych z rejonu Kiełpina Górnego. Realizowano także prace badawcze w ramach projektu "Rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska, Sopotu i gminy Pruszcz Gdański", a także opracowano modele przestrzenne budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych w rejonie Śródmieścia Gdańska. Prowadzone były także prace mające na celu rozpoznanie zjawiska suszy i jej wpływu na ujęcia komunalne
2. Gdańskie Wody Sp. z o.o. jako pierwsi w Polsce **wykonali symulację obciążającą powierzchnie miasta Gdańska opadem** całkowitym 60 mm w aplikacji Flood Screener. Wyniki uproszczonego modelu, bazującego na ukształtowaniu terenu, umożliwiły zlokalizowanie potencjalnych miejsc, które można wykorzystać jako obiekty małej retencji miejskiej.
3. W 2020 r. założono osiem obiektów małej retencji miejskiej (ogrody deszczowe) o łącznej powierzchni 2237,93 m² i pojemności retencyjnej 565,36 m³.
4. **Wybudowano 3 nowe źródła wodne oraz przygotowano projekt fontanny** przy ul. Bogusławskiego
5. Komenda Miejska Policji w Gdańsku wykonała aktualizację planów sztabowych w zakresie wystąpienia sytuacji powodziowej.
6. Gdańskie Wody prowadziły bieżące prace w zakresie utrzymania wałów, skarp, potoków i kanałów, takie jak: remont umocnień brzegowych, koszenie skarp, uzupełnianie ubytków w ścianach krytego odcinka potoku.

7. **W ramach modernizacji systemu kanalizacji deszczowej** zrealizowano kompleksowe inwestycje w rejonie ulic. Zeusa i Kozioroźca, zamontowano zastawkę na budowli upustowo-piętrzącej na zbiorniku retencyjnym „Srebrniki” oraz wybudowano odcinek sieci kanalizacji deszczowej w ul. Puszkina.
8. W ramach programu FanPLEStic-sea wykonano (Gdańskie Wody) pilotową stację poprawy jakości wód opadowych zlokalizowaną przy obiekcie kanalizacji deszczowej w dzielnicy Brzeźno. Wyniki posłużą do szerszego wprowadzenia w krajobrazie miasta roślinności poprawiającej jakość wód opadowych.
9. W ramach **monitoringu jakości powietrza** Fundacja ARMAG prowadziła na terenie miasta pomiary zanieczyszczeń powietrza i parametrów meteorologicznych w pięciu automatycznych stacjach pomiarowych. W 2020 r. zostały rozbudowane stacje we Wrzeszczu i Nowym Porcie, co pozwoliło na pomiary równoczesne pyłu drobnego PM_{2,5} i pyłu PM₁₀.
10. Realizowano **działania edukacyjne i promocyjne** na rzecz podniesienia świadomości na temat skutków zmian klimatu, m.in.: zorganizowano konkurs „Nie marnuj deszczu”, przeprowadzono kampanię promocyjną dotyczącą neutralności klimatycznej, popularyzowano rozwiązania w zakresie małej retencji, wzięto udział w debacie "(Nie)zły klimat i co z tym zrobimy" zorganizowanej w ramach obchodów 40-lecia porozumień sierpniowych.
11. Odbędzie się pierwsze **Gdańskie Forum Zmian Klimatu** w formule online. Celem debaty była identyfikacja problemów związanych ze zmianami klimatu oraz wypracowanie rozwiązań mogących zminimalizować skutki tego zjawiska. Uczestnicy Forum pracowali w 5 panelach tematycznych dotyczących powodzi i susz, jakości powietrza, bioróżnorodności, warunków pogodowych oraz wpływu klimatu na zdrowie mieszkańców. W wyniku dyskusji mieszkańców Gdańska powstał katalog zagrożeń, wyzwań i problemów związanych z postępującymi zmianami klimatycznymi.
12. W ramach **rozwój infrastruktury rowerowej** wykonano 15,9 km nowych tras rowerowych (m.in. wzdłuż al. Adamowicza, ul. Potokowej, ul. Grunwaldzkiej od ul. Braci Lewoniewskich do ul. Kołobrzeskiej) oraz stworzono 800 miejsc postojowych dla jednośladów.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Środowiska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Straż Miejska w Gdańsku, Urząd Morski w Gdyni, Biuro Rozwoju Gdańska, Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o., Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdańskie Wody sp. z o.o. i inni.

24. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska

Uchwała nr XVII/510/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17.12.2015 r. z późniejszymi zmianami

Ogólny zarys Planu

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest identyfikacja i analiza planu działań jakie należy podjąć, aby osiągnąć m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych oraz poprawę jakości powietrza. W planie zostało ujętych 115 zadań (m.in. w sektorach energetyki, budownictwa, transportu, gospodarki odpadami). Wdrażanie PGN odbywa się w skali metropolitalnej (w tym rozwój sieci ciepłowniczej i gazowej oraz usprawnienie i rozbudowa systemu komunikacji miejskiej). Działania ujęte w PGN dla Miasta Gdańska obejmują również lokalnie sektory: energetyki, budownictwa, transportu, gospodarki odpadami, edukację ekologiczną i inne. Opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej wynika z realizacji projektu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego” nr KSI POIS.09.03.00-00-377/13, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Działanie 9.3. – konkurs 2 pn. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – plany gospodarki niskoemisyjnej. PGN przyczynia się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej, a także do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń substancji w powietrzu i wdrażane są programy (naprawcze) ochrony powietrza (POP) oraz plany działań krótkoterminowych (PDK). W ogólnym ujęciu realizacja zadań określonych w PGN powinna prowadzić do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

1. **Budowa nowej linii tramwajowej w Gdańsku na ulicy Nowej Bulińskiej** wraz z pętlą tramwajową i niezbędnym układem drogowym, chodnikami i drogą rowerową - Dokończono realizację zadania i oddano całość do użytku.
2. **Wykonanie projektu modernizacji-remontu kotłowni gazowej** oraz wymiany instalacji c.o. na poziomie piwnic wraz z robotami towarzyszącymi, w budynku Nowego Ratusza przy ul. Wały Jagiellońskie 1. Koszt wykonanej w 2020 r. dokumentacji wyniósł 50,1 tys. zł.
3. **Kompleksowa termomodernizacja oświatowych i sportowych** należących do Gminy Miasta Gdańska - W roku 2020 zakończono prace budowlane i zostały odebrane następujące obiekty: Żłobek nr 1, Przedszkole nr 7, Przedszkole nr 33, Przedszkole nr 49, Szkoła Podstawowa nr 24, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 28, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5/Szkoła Podstawowa nr 92. Łączna kwota z realizacji 7 powyżej wymienionych obiektów: 17,7 mln zł brutto.
4. **Kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych i użytkowych:**

- Budynki mieszkalno-użytkowe (w realizacji): Dolna 3, Dolna 10a, Wróbla 13/14, Łąkowa 13, Łąkowa 14, Łąkowa 18, Łąkowa 20, Łąkowa 28, Toruńska 25, Toruńska 27, Ułańska 11, Wróbla 15, Pniewskiego 1, Jaśkowa Dolina 7 i Grunwaldzka 5.
  - Budynki mieszkalno-użytkowe (obiekty planowane do realizacji): Wilków Morskich 13-14-15-16, Pelplińska 3, ul. Łowicka 11, Gdańska 32, Gościnną 17, Partyzantów 74, Strajku Dokerów 31, Traugutta 45 oraz Wyzwolenia 48.
  - Budynki użytkowe: Muzeum Gdańska - „Wielki Młyn” (w realizacji).
5. **Monitoring stanu zanieczyszczenia atmosfery** - na prowadzenie monitoringu poprzez działanie 5 automatycznych stacji monitoringu Fundacji ARMAG wydatkowano kwotę ok. 500 tys. zł. Zakupiono analizator do ciągłego, automatycznego pomiaru stężeń pyłu zawieszonego PM10/PM2.5 (wydatkowana kwota: 81,5 tys. zł).
6. **Wspieranie likwidacji źródeł niskiej emisji** dla osób fizycznych i prawnych. W 2020 r. zawarto 224 umowy, na łączną kwotę dofinansowania 1,5 mln zł.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Środowiska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o., Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańskie Nieruchomości, Wspólnoty Mieszkaniowe, Hevelianum, Fundacja ARMAG, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i inni.

25. Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2020

Uchwała nr XXX/842/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27.10.2016 r.

Ogólny zarys Programu

Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska sporządzony został w celu realizacji polityki ochrony środowiska i stanowi jej transpozycję na region gdański. Program wskazuje dostępne narzędzia służące zarządzaniu środowiskiem oraz ocenie ich efektywności i przydatności w zarządzaniu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. We wdrażaniu programu uczestniczą podmioty organizujące, realizujące i kontrolujące zadania, w tym instytucje finansujące. W programie wyznaczono cele, kierunki, zadania i wskaźniki ich realizacji pokazujące oczekiwane kierunki zmian. Główne obszary interwencji to: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenie poważnymi awariami.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Automatyczny monitoring stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego** na terenie Gdańska (w tym badanie stężenia takich zanieczyszczeń jak: ditlenek siarki, ditlenek azotu i tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, ozon, benzen), przygotowywanie i upowszechnianie, w różnych formach, informacji o stanie powietrza atmosferycznego (np. na stronie internetowej, panelach informacyjnych), zarządzanie informacją o jakości powietrza w oparciu o dane pochodzące z pomiarów i modelowania. Dotacja w wysokości 500 000 zł dla realizującej zadanie Fundacji Agencji Regionalnego Monitoringu Atmosfery Gdańsk-Gdynia-Sopot (ARMAG). Zakupiono analizator do ciągłego, automatycznego pomiaru stężeń pyłu zawieszonego PM10/PM2.5 (wydatkowana kwota: 81,5 tys. zł).
2. **Ograniczenie i wyeliminowanie procederu spalania odpadów w paleniskach do tego nie przystosowanych** - na podstawie zawartego porozumienia ze Strażą Miejską w Gdańsku o współpracy w zakresie pobrania, zbadania i analizy 60 próbek popiołu z pieców do ogrzewania budynków na terenie Gminy Miasta Gdańska w sezonie grzewczym 2019/2020 oraz na podstawie umowy zawartej z Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze - prowadzono kontrole palenisk. Zbadano 29 prób popiołu z pieców. W około 80% próbek stwierdzono współspalanie odpadów.
3. **Likwidacja źródeł niskiej emisji** (pieców węglowych) - w 2020 r. łączna kwota dofinansowania inwestycji związanych z wymianą ogrzewania węglowego (224 umów) wyniosła 1,5 mln zł.
4. **Monitoring wód powierzchniowych wraz z obliczeniem ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych z terenu gminy Gdańsk do Zatoki Gdańskiej 2019/2020**. Przeprowadzono badania wód powierzchniowych w I kwartale 2020 roku - 123 próbki wody. Opracowano i przekazano łączną ocenę jakości wód powierzchniowych za II, III, IV kwartał 2020 roku i kwartał 2021 roku.
5. Rozpoczęto część badawczą projektu partnerskiego pn. „**Rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska, Sopotu, gminy Pruszcz Gdański**”. Planowany termin zakończenia realizacji projektu przewidziany jest na 30 września 2022 roku.
6. **Nasadzenia zieleni na terenach publicznych miasta** - łącznie w 2020 r. jednostki miejskie zasadziły **posadziły w sumie 3570 drzew i 4970 krzewów**.
7. **Usuwanie azbestu** z terenu miasta - w 2020 r. masa usuniętych materiałów azbestowych w ramach dotacji wyniosła 21,18 Mg, na co wydatkowano środki w wysokości 53,8 tys. zł.
8. W roku 2020 została zawarta umowa na wykonanie kolejnego **Programu ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2021-2023 z perspektywą do roku 2025**.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Środowiska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Programów Inwestycyjnych, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o., Saur Neptun Gdańsk, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Straż Miejska, Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o., Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych, Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Nadleśnictwo Gdańsk, Gdański Ośrodek Sportu, Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańskie Nieruchomości i inni.

26. Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gdańska na lata 2018-2023

Uchwała nr LV/1569/18 Rady Miasta Gdańska w dniu 26.06.2018 r.

Ogólny zarys Programu

Opracowanie programu ochrony środowiska przed hałasem wynika z obowiązku nałożonego w art. 119 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 519). Wymóg ten wprowadzono do ustawy poprzez implementację Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Celem strategicznym Programu jest osiągnięcie normatywnych wartości poziomu hałasu w środowisku. Biorąc pod uwagę postępujący rozwój miasta i jego priorytety inwestycyjne, realizacja tego celu wymaga wieloletnich, kompleksowych działań. Cel ten realizowany jest przez zarządców źródłami hałasu oraz organy wydające decyzje administracyjne i akty prawa miejscowego mające wpływ na klimat akustyczny miasta. Źródłami hałasu są: komunikacja w mieście (drogowa, tramwajowa), linie kolejowe, przemysł oraz port lotniczy. Celem operacyjnym długoterminowym Programu jest zatem realizacja strategicznych zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem i usprawnieniami systemu transportowego miasta (dróg, kolei, tramwajów, transportu lotniczego). Celem operacyjnym krótkoterminowym Programu jest likwidacja przekroczeń lub uzyskanie znacznej poprawy w możliwie dużej ilości obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, szczególnie przekraczających 5dB w przypadku możliwości zastosowania rozwiązań uzasadnionych technicznie i/lub ekonomicznie. Celem ilościowym Programu jest redukcja liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas: drogowy – około 10%, kolejowy – około 50%, tramwajowy – około 10%, a w przypadku hałasu lotniczego – niedopuszczenie do zwiększenia się liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Budowa ścieżek rowerowych** – oddano do użytku ok. 16 km tras rowerowych w 17 lokalizacjach (Adamowicza, Warszawska, Kartuska, Czerska, Matemblewska, Myśliwska, Potokowa, Podwale Przedmiejskie, Grunwaldzka, Nowa Portowa, Jabłoniowa, Warszawska, Dragana,

Barniewicka, Wosia Budzysza - Stryjewskiego - Nowotna, Potok Oruński, Dmowskiego), a ok. 12 km jest w trakcie realizacji.

2. Działania na rzecz wprowadzania stref uspokojonego ruchu w 40 lokalizacjach na terenie miasta.
3. **Zakończenie budowy linii tramwajowej z infrastrukturą towarzyszącą w al. P. Adamowicza:** budowa 2,7 km dwutorowej linii tramwajowej z infrastrukturą i przystankami od skrzyżowania ul. Bulońskiej z ul. Myśliwską do skrzyżowania z ciągiem ul. Nowa Jabłoniowa-Nowa Warszawska.
4. **Zakończenie przebudowy infrastruktury tramwajowej w ulicach Budzysza, Stryjewskiego i Nowotnej.** W ramach tej inwestycji dokonywana była przebudowa istniejącego torowiska tramwajowego na odcinku od skrzyżowania ul. Sucharskiego z ul. Budzysza, wzdłuż ul. Budzysza, ul. Stryjewskiego i ul. Nowotnej do Pętli „Stogi Plaża” – ok. 3,5 km; przebudowa pętli tramwajowo-autobusowej „Stogi Pasanil” i tramwajowej „Plaża Stogi”, z budową torów odstawczych i przystanków tramwajowych; przebudowa istniejącego układu drogowego (ul. Budzysza, ul. Stryjewskiego, odcinek ul. Nowotnej) wraz ze skrzyżowaniami, zjazdami, chodnikami, ścieżkami rowerowymi i ciągami pieszo-rowerowymi.
5. **Budowa ul. Nowej Portowej na terenie Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego** – ok. 0,5 km.
6. **Budowa węzłów integracyjnych Gdańsk Rębiechowo i Gdańsk Osowa:** W 2020 r. w ramach budowy węzła integracyjnego Gdańsk-Rębiechowo wykonano podłączenie monitoringu wizyjnego na parkingu do miejskiego systemu odbioru. Natomiast w ramach węzła integracyjnego Gdańsk-Osowa pozyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Z uwagi na sytuację związaną z pandemią COVID-19 budowa węzła Osowa została przesunięta na 2021 r.
7. W ramach **etapu IVA Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej** dostarczono 22 nowe tramwaje PESA Jazz Duo.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Środowiska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańsk, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, PKP Polskie Linie Kolejowe Sp. z o.o., Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Północny, Port Lotniczy Gdańsk im. L. Wałęsy.

27. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2014-2030

Uchwała nr XLIX/1104/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 27.02.2014 r.

Ogólny zarys Planu

Głównym celem Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego jest zaplanowanie na lata 2014-2030 przewozów o charakterze użyteczności publicznej, realizowanych na obszarze Miasta Gdańska. Plan został przygotowany zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju transportu, które wynikają z istotnego znaczenia mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i negatywnych następstw niekontrolowanego rozwoju motoryzacji indywidualnej.

Najistotniejsze działania zrealizowane w 2020 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

1. **Po oddaniu do użytku nowej trasy tramwajowej w al. P. Adamowicza, wydłużono linię tramwajową 12** do Ujeściska i Lawendowego Wzgórza.
2. **Zakończenie modernizacji i otwarcie linii tramwajowej do pętli Stogi Plaża.** Ponowne uruchomienie obsługi tramwajowej dzielnicy Stogi. Remont torowiska umożliwił skierowanie do obsługi Stogów tramwajów niskopodłogowych, wszystkich typów.
3. **Dostawa 22 nowych tramwajów PESA i modernizacja 12 tramwajów typu N8C.**
4. **Włączenie do eksploatacji 48 autobusów z wynajmu** (6 Midi, 29 standard, 13 wielkopojemnych).
5. Zrealizowano wnioskowany przez ZTM **nowy buspas na odcinku ul. Piecewskiej.**
6. Na wniosek ZTM, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni **poprawił płynność ruchu tramwajowego**, dzięki modernizacji sygnalizacji świetlnej na trzech przejściach przez torowisko, tj. przy przystankach: Budapesztańska, Reja, Pomorska Osiedle.
7. Skorygowano trasy linii autobusowych 149 i 249, dzięki czemu południowa część Brzeźna została lepiej skomunikowana m.in. ze szpitalem na Zaspie, SKM na Przymorzu, Uniwersytetem Gd.
8. Zwiększono częstotliwość kursowania linii 189.
9. W zakresie Systemu Informacji Pasażerskiej uruchomiono **21 szt. tablic przystankowych Systemu Informacji Pasażerskiej w nowych lokalizacjach**, na przystankach: Ujeścisko - 3 szt., Lawendowe Wzgórze - 3 szt., Zabornia - 4 szt., Królewskie Wzgórze - 2 szt., Stolema - 2 szt., Łabędzia - 2 szt., Sucharskiego - 3 szt. Zimna - 1 szt., Stogi - 1 szt.; oraz **wymieniono na nowe 2 szt. tablic przystankowych SIP w starych lokalizacjach** (poprzednie tablice uległy zniszczeniu po wypadkach) tj. na przystanku Jaśkowa Dolina oraz Jasieńska.
10. **Zakup dodatkowych urządzeń pokładowych: 10 nowych kompletów** przeznaczonych do instalacji w nowo zakupionych pojazdach GAIT.

11. **Wymiana** (kontynuacja działań z roku 2019 r.) **wyeksplotowanych konsol C11 na nowe monitory TFT** (tj. urządzeń pokładowych sytemu SIP-TRISTAR zamontowanych w pojazdach służących m.in. do lokalizacji pojazdów) - łącznie 48 wymian.
12. W ramach **Otwartych danych ZTM w Gdańsku**:
- **stworzenie nowych zasobów:**
    - lista rodzajów biletów;
    - lista przebiegów tras, w formacie GeoJSON;
    - dane w formacie GTFS-RT, tj. bieżące czasy realizacji rozkładów jazdy przez pojazdy transportu zbiorowego, zgodnych ze standardem określonym przez Google Transit;
  - **zmiany w obecnych zasobach:**
    - w pliku GTFS wprowadzono zmianę umożliwiającą połączenie danych rozkładowych z innymi zasobami zawierającymi dane dynamiczne;
  - **w zakresie popularyzacji transportu zbiorowego:**
    - kontynuowano współpracę z **Google Transit**: umieszczono biletomaty ZTM w Gdańsku na Mapach Google oraz uruchomiono dane on-line umożliwiające prezentację na Mapach Google realizacji rozkładów jazdy przez autobusy i tramwaje w sieci ZTM w Gdańsku;
    - na potrzeby Interaktywnego Planu Gdańska, gdzie została stworzona warstwa: „Komunikacja Miejska” **przygotowano i udostępniano dane dotyczące przebiegów tras linii pojazdów komunikacji miejskiej** organizowanych przez ZTM w Gdańsku. Zbiór jest codziennie aktualizowany i zawiera on dane aktualne na dzień bieżący.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Projektów Inwestycyjnych, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Wydział Gospodarki Komunalnej, Biuro Informatyki.

28. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030

Uchwała nr LV/1615/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.

Ogólny zarys Planu

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030 stanowi element założeń określonych w dokumencie pn. „Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta” oraz w dokumencie pn. „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” w obszarze dotyczącym transportu i zrównoważonej mobilności miejskiej. Plan powstał w ramach projektu CityMobilNet z programu URBACT III, realizowanego w latach

2016-2018. Projekt CityMobilNet podejmuje tematykę transportu w mieście – jednego z największych współczesnych wyzwań stojących przed miastami europejskimi. Plan Mobilności Miejskiej dla Gdańska, powstający przy udziale mieszkańców, grup interesariuszy i ekspertów w różnych dziedzinach mobilności zawiera analizę sytuacji obecnej oraz karty działań, stanowiących klucz do zrównoważenia sposobu przemieszczania się osób na terenie miasta. Potrzeba opracowania dokumentu wynika z dynamicznego rozwoju miasta oraz wzrostu potrzeb transportowych jego mieszkańców, a co za tym idzie - konieczności i potrzeby ograniczenia dominującej roli samochodu prywatnego i jego negatywnego wpływu na mieszkańców i środowisko. W ramach dokumentu wyznaczono 6 głównych celów: (1) Poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego; (2) Wzrost bezpieczeństwa wszystkich użytkowników ruchu drogowego; (4) Poprawa dostępności do środków transportu alternatywnych dla indywidualnie wykorzystywanego samochodu osobowego, dla wszystkich podróżujących na wszystkich obszarach miasta; (4) Wzrost udziału podróży transportem zbiorowym w podróżach ogółem; (5) Redukcja negatywnego oddziaływania transportu na ludzi, zdrowie i środowisko; (6) Wzrost jakości i dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich użytkowników i we wszystkich obszarach miasta.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

1. W ramach poprawy warunków ruchu pieszego i rowerowego kontynuowane jest **zadanie polegające na zastąpieniu przejść dla pieszych w postaci kładek i tuneli przejściami naziemnymi oraz wyznaczeniu brakujących przejść dla pieszych na głównych ciągach komunikacyjnych i w pobliżu węzłów przesiadkowych**. W 2020 r. wykonano przejście przy skrzyżowaniu z ul. Łąkową. Ponadto przebudowano 250-metrowy odcinek Podwala Przedmiejskiego, wykonano pasy jazdy dla rowerzystów i wyremontowano chodniki po obu stronach ulicy. Konieczne było także przebudowanie fragmentu torów tramwajowych i peronów przystankowych, by umożliwić dojście do przystanku Akademia Muzyczna. Koszt inwestycji wyniósł ok. 10 mln złotych. Zakończony został proces projektowy dla wyznaczenia przejścia naziemnego przez ul. Podwale Przedmiejskie na wysokości ul. Żabi Kruk. Ponadto procedowano projekty na wyznaczenie naziemnego przejścia przez ul. Podwale Grodzkie w rejonie Dworca PKP, przez al. Zwycięstwa w rejonie Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz przez al. Rzeczypospolitej w rejonie skrzyżowania z ul. Hynka.
2. W ramach **Gdańskiego Programu Komunikacji Miejskiej (GPKM)** zrealizowano **etap IVa** obejmujący **budowę al. P. Adamowicza** łączącej ul. Bulońska z ul. Jabłoniową. W ramach inwestycji wybudowano połączenie drogowe dzielnicy Piecki-Migowo w kierunku dzielnic południowych, trasę tramwajową z pętlą tramwajową Ujeścisko, trasę rowerową, połączenie ul. Wołkowyskiej z ul. Myśliwską w formie ronda.
3. W ramach **poprawy bezpieczeństwa i komfortu ruchu pieszego i rowerowego** zrealizowano:
  - W ramach zadania „System gospodarowania wodami opadowymi na terenach miejskich – miasto Gdańsk” wybudowano **rondo na ul. Koziorożca** w okolicach pasażu handlowego oraz na skrzyżowaniu ul. Niedziałkowskiego z ul. Koziorożca. Powstały

- także **obustronne chodniki** na odcinku od ul. Nowy Świat do ul. Junony. Na pozostałym fragmencie ulicy powstał chodnik jednostronny po wschodniej stronie ulicy, a po zachodniej stronie ciąg pieszy z dopuszczeniem ruchu rowerowego. Ponadto wzdłuż ul. Koziarowska wykonano oświetlenie. Na ul. Zeusa na odcinku od ul. Junony do ul. Nowy Świat wykonano **nową nawierzchnię jezdni i chodniki, kanalizację deszczową i oświetlenie**. Czas realizacji: czerwiec 2019 - grudzień 2020. Koszt realizacji robót: ok. 28 mln zł.
- W ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej pn. „**Węzły integracyjne: Gdańsk Główny, Gdańsk Wrzeszcz oraz trasy dojazdowe do węzłów Pomorskiej Kolei Metropolitalnej i Szybkiej Kolei Miejskiej na terenie Gminy Miasta Gdańska**” wykonano:
    - **przebudowę** ok. 500 metrowy **odcinek ul. Dmowskiego**, od Dworca PKP Gdańsk Wrzeszcz do skrzyżowania z al. Grunwaldzką. **Trasa rowerowa** powstała po lewej stronie jezdni. Oprócz budowy ścieżki, w zakresie zadania znalazła się **przebudowa chodników i miejsc postojowych**. W ramach zadania posadzono nową zielen. Wzdłuż trasy zamontowano ławki. Termin realizacji: czerwiec-grudzień 2020 r. Koszt inwestycji: ok. 1,4 mln zł.
    - **budowę drogi rowerowej** wzdłuż al. Grunwaldzkiej na odcinku od ul. Kołobrzeskiej do ul. Braci Lewoniewskich. Oprócz budowy liczącego 2 km odcinka drogi rowerowej przebudowano również chodniki. W zakresie inwestycji znalazła się także budowa sieci wodociągowych. Termin realizacji: marzec-lipiec 2020 r. Koszt inwestycji: ok. 2,6 mln zł
    - **przebudowę trasy rowerowej wzdłuż ul. Potokowej, od PKM Brętowo do ul. Słowackiego**. Wykonane zostały brakujące fragmenty trasy. Zakres zadania obejmował również przebudowę skrzyżowania ul. Potokowej z ul. Ogrodową, korektę jezdni ul. Potokowej przy skrzyżowaniu z ul. Ogrodową oraz budowę pasa do zawracania skierowanego w stronę ul. Rakoczego. Oprócz prac związanych z budową ścieżki rowerowej, wzdłuż trasy wybudowany został chodnik. Inwestycja przewidywała także budowę kanalizacji deszczowej oraz przebudowę oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i zjazdów. Termin realizacji: listopad 2019 - sierpień 2020. Koszt: 4,5 mln zł.
  - W ramach **Programu inwestycji poprawiających bezpieczeństwo w ruchu pieszym i rowerowym** zrealizowano:
    - uspokojenie ruchu drogowego w rejonie szkół licealnych: wprowadzenie jednego kierunku ruchu na ul. Gołębiej, ul. Pestalozziego, wyniesienie tarczy skrzyżowania, ustawienie słupków blokujących (sierpień 2020 r.);
    - ul. Piramowicza - odwrócenie kierunku ruchu na odcinku od al. Zwycięstwa do al. Hallera (lipiec 2020 r.);
    - wyniesione przejście na ul. Piekarniczej przy skrzyżowaniu z ul. Lema;
    - wyniesione przejście dla pieszych przez ul. Tysiąclecia przy szkole British International School of Gdańsk BISG;

Raport o stanie Miasta Gdańska za 2020 rok
Załącznik nr 2: Sprawozdanie z realizacji polityk, programów i strategii
Wersja dostępna cyfrowo

- pas rowerowy na ul. Dragana odc. Od ul. Sikorskiego do ul. Witosa;
  - pas rowerowy na ul. Warszawskiej odc. Od ul. Havla do wysokości wjazdu do obiektów handlowych;
  - pas rowerowy na ul. Myśliwskiej odc. Od posesji nr 61 do skrzyżowania z ul. Cietrzewia.
4. W ramach **audytów warunków ruchu pieszego i rowerowego w obrębie 10 wytypowanych do pilotażu szkół** opracowane zostały projekty zmian w organizacji ruchu drogowego wynikające z zaleceń z audytów.
5. Dzięki **kontynuacji programu chodnikowego**, poprawiano warunki ruchu pieszego. W 2020 r. wyremontowano odcinki chodników w 14 lokalizacjach za łączną kwotę ok. 13 mln złotych. Długości zmodernizowanych chodników wynosi ok. 5 km znajdujące się przy ulicach: Barniewickiej, Hestii, Westy, Asesora, Uranowej, Zaroślak, Reymonta, Karłowicza, Ujeścisko. Pod koniec 2020 r. podpisano również umowę na modernizację chodników i jezdni na ul. Równej, na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. Sandomierskiej. Te prace zakończą się w połowie 2021 r.
6. W ramach **uspokojenia ruchu drogowego**, w ponad 30 lokalizacjach na drogach w Gdańsku zastosowano wiele elementów wymuszających redukcję prędkości, takich jak: progi zwalniające liniowe, wyspowe, wyniesione przejścia i szykany. Między innymi zrealizowano:
- próg zwalniający z kostki na ul. Kochanowskiego 69 (finansowanie Rada Dzielnicy Wrzeszcz Dolny, listopad 2020 r.);
  - chodnik w ciągu ul. Nowej Medyków (od skrzyżowania z ul. Sobieskiego do skrzyżowania z ul. Smoluchowskiego), zabezpieczenie barierami i słupkami;
  - chodnik przechodni przez ul. Darżlubską przy skrzyżowaniu z ul. Wielkopolską;
  - wyniesione przejście dla pieszych przez ul. Wielkopolską przy Szkole Podstawowej nr 86;
  - komplet szukan na ul. Pienińskiej (strefa zamieszkania) przy Szkole Podstawowej nr 86;
  - wyniesione przejście na ul. Piekarniczej przy skrzyżowaniu z ul. Lema;
  - uspokojenie ruchu w formie szukan i progów na ul. Nowiny.
7. W ramach **ochrony przestrzeni pieszych i poprawy jakości ruchu pieszego** poprzez zabezpieczenie chodników przed niepożądanym parkowaniem pojazdów, stosowane były słupki zarówno na etapie projektowania, jak i w inwestycjach istniejących, co było odpowiedzią na zgłoszenia mieszkańców i Rad Dzielnic. Przykładowe realizacje:
- Ustawienie słupków blokujących uniemożliwiających parkowanie na chodniku na al. Grunwaldzkiej (przy drodze rowerowej na wysokości Galerii Bałtyckiej oraz wzdłuż przystanku autobusowego przy Manhattanie), na ul. Dmowskiego (w rejonie dworca PKP oraz na wysokości posesji nr 12), na ul. Jaśkowa Dolina (przy skrzyżowaniu z ul. Sienkiewicza oraz przy siedzibie GAIT), na ul. De Gaulle'a (wzdłuż zjazdu do posesji nr 8), na ul. Sobótki (przy skrzyżowaniu z ul. Kossaka) oraz na ul. Partyzantów 18 i 49.
  - Ustawienie słupków blokujących i stojaków rowerowych uniemożliwiających parkowanie na chodniku na skrzyżowaniu ulic Lelewela i Grażyny, a także na ulicach: Białej,

Waryńskiego, Mickiewicza (rejon ul. Próznej, Mierosławskiego i Kubacza), Kościuszki 47 i 63a oraz na al. Hallera 54-56.

- Ustawienie słupków blokujących uniemożliwiających parkowanie na chodniku na ul. Hoene-Wrońskiego, uzupełnienie słupków na ul. Smoluchowskiego (przy szpitalu), wzdłuż ul. Fahrenheita, ustawienie słupków z powierzchnią wyłączoną z ruchu na ul. Dębinki (przy miejscach postojowych dla TAXI).
  - Ustawienie słupków blokujących uniemożliwiających parkowanie na zieleńcach przy ul. Powstańców Warszawskich w rejonie Okręgowego Szpitala Kolejowego, na chodniku ul. Powstańców Warszawskich przy skrzyżowaniu z ul. Dąbrowskiego oraz na wjazdach do Parku Bema.
  - Ustawienie słupków blokujących uniemożliwiających parkowanie przy chodniku ul. Myśliwskiej (na wysokości posesji nr 33), przy nowo wybudowanym chodniku na ul. Wołkowyskiej.
  - Ustawienie słupków i barier uniemożliwiających parkowanie przy skrzyżowaniu ul. Cygańska Góra, Smoluchowskiego i Nowa Medyków.
  - Ustawienie słupków blokujących uniemożliwiających parkowanie przy przejściu dla pieszych w rejonie ul. Lendziona 16.
  - Ustawienie słupka elastycznego w rejonie śluzu rowerowej na skrzyżowaniu ul. Kilińskiego - ul. Nad Stawem.
8. Realizowano **Projekt Park4SUMP**, którego głównym celem jest wzmocnienie działań w zakresie polityki parkingowej, co pozwoli podnieść jakość życia w mieście, uatrakcyjnić miasto w kontekście biznesu oraz pozwoli na zrównoważony rozwój. Park4SUMP ma za zadanie opracować politykę parkingową stanowiącą integralną część SUMP, co w dłuższej perspektywie pozwoli na zmiany w podziale zadań przewozowych. W ramach projektu przeprowadzono następujące działania:
- Przeprowadzono kampanię informacyjną dotyczącą racjonalnego wykorzystania przestrzeni publicznej w kontekście parkowania skierowaną do mieszkańców i użytkowników miasta. Kampania miała formę prezentacji na konferencji „QUALITAS” organizowanej przez Wydział Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej i została oparta na dobrych praktykach i przykładach wykorzystania przestrzeni publicznej w kontekście parkowania. Dodatkowo zaprezentowano informacje o projekcie Park4SUMP.
  - 80% wpływów ze Śródmiejskiej Strefy Płatnego Parkowania zostało przeznaczone na działania z zakresu zrównoważonej mobilności.
  - Przeprowadzono inwentaryzację parkingów Park&Ride w rejonie przystanków PKM i węzłów przesiadkowych.
  - Przeprowadzono inwentaryzację miejsc postojowych w strefach płatnego parkowania w dzielnicach Oliwa, Przymorze, Jelitkowo.

9. Wdrożono **Śródmiejska Strefę Płatnego Parkowania (ŚSPP)** na obszarze Głównego i Starego Miasta w Gdańsku przez przyjęcie Uchwały Nr XX/524/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania i śródmiejskiej strefy płatnego parkowania na drogach publicznych na terenie Miasta Gdańska oraz ustalenia stawek i sposobu poboru opłat za postój pojazdów samochodowych w tych strefach. Strefa obejmuje obszar ograniczony następującymi ulicami: Wartką, Grodzką, Podwalem Staromiejskim, Targiem Drzewnym, Huciskiem, Targiem Rakowym, Podwalem Grodzkim (z włączeniem tych ulic), Wałową, Łagiewniki, Aksamitną, Łagiewniki, Heweliusza, Rybaki Górne, kanałem Raduni, Wapienniczą (z włączeniem tych ulic) oraz 3 Maja od Cmentarza Nieistniejących Cmentarzy do 3 Maja 9. W czerwcu 2020 roku rozszerzono obszar poboru opłat następujące ulice: Angielska Grobla, Chmielna, Długa Grobla, Długie Ogrody, Dziewanowskiego, Krowoderska, Łąkowa, Motławska, Ołowianka, Pszenna, Seredyńskiego, Spichrzowa, Szafarnia, Szopy, Św. Barbary, Żytnia (850 miejsc postojowych).
10. Wprowadzono **zmiany w funkcjonowaniu sygnalizacji świetlnych** przez stałe wywołanie fazy światła zielonego dla pieszych, a co z a tym idzie dezaktywację detektorów dla pieszych w ilości 1054 na 165 sygnalizacjach świetlnych.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Zarząd Transportu Miejskiego.

29. Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w mieście Gdańsku

Uchwała nr XXXI/856/16 Rady Miasta Gdańska

Ogólny zarys Programu

Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w Mieście Gdańsku został opracowany przez Biuro Rozwoju Gdańska w 2009 r. Celem Programu było ustalenie zasad realizacji układu transportowego w dynamicznie rozwijającej się dzielnicy Gdańsk - Południe. Program ten określa, jakie drogi i w jakiej kolejności należy wykonać, by poprawić sytuację komunikacyjną w południowych dzielnicach, wykorzystując dostępne środki w latach 2014-2020. Przeprowadzone w ramach Strategicznego Programu Transportowego Dzielnicy Południe w Gdańsku analizy będą powtarzane i aktualizowane z uwzględnieniem zmian zaistniałych w zagospodarowaniu. Ostatnia aktualizacja Programu miała miejsce w 2016 r. W trakcie przeprowadzonej w 2016 r. aktualizacji Strategicznego Programu Transportowego Dzielnicy Południe wynikającej z dynamicznego rozwoju dzielnicy Gdańsk Południe, wytypowano 5 najistotniejszych elementów układu transportowego dla Gdańska Południe: (1) Trasa

Gdańsk Południe-Wrzeszcz (pierwotnie Nowa Politechniczna); (2) Nowa Bulońska Północna; (3) Nowa Warszawska; (4) Nowa Jabłoniowa; (5) Nowa Świętokrzyska.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Zadania (2) Nowa Bulońska Północna i (3) Nowa Warszawska wchodzi w skład **Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej – etap IV A**. Całkowita wartość projektu GPKM IV A wynosi 609 mln zł, w tym dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko to 310 mln. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Gdańskimi Autobusami i Tramwajami Sp. z o.o. W 2020 r. zrealizowano poszczególne etapy następujących inwestycji:

1. **Budowa Trasy Gdańsk Południe-Wrzeszcz** – budowa 3,3 km linii tramwajowej wraz z drogą technologiczną. W 2020 r. pozyskaną decyzję środowiskową - zaskarżono w II instancji. Procedura rozpatrzenia skargi jest w trakcie, wyznaczono nowy termin podjęcia ostatecznie decyzji na 31 maja 2021 roku.
2. **Budowa 2,7 km linii tramwajowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na ul. Nowej Bulońskiej Północnej** – w 2020 zakończono roboty budowlane, a inwestycja została odebrana.
3. **Budowa nowych linii tramwajowych w dzielnicach Gdańsk Południe – etap 1- Budowa ul. Nowej Warszawskiej w Gdańsku** – w 2020 r. ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy robót budowlanych, przetarg został rozstrzygnięty. Roboty budowlane rozpoczną się w 2021 roku i będą trwały do listopada 2022 roku.
4. **Budowa Nowej Jabłoniowej** – budowa układu drogowego wraz z buspasami w 2020 r. kontynuowano prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowej. Planowany termin zakończenia prac projektowych to IV kw. 2021 r. W wyniku realizacji projektu powstanie układ drogowy o długości około 2,1 km.
5. **Budowa Nowej Świętokrzyskiej** – budowa układu drogowego wraz z buspasami – opracowana została dokumentacja projektowa. W 2020 r. finalizowano proces uzgodnień dokumentacji i uzyskania opinii ZUD dot. powstania układu drogowego o długości ok. 3,3 km.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Biuro Rozwoju Gdańska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Programów Inwestycyjnych.

30. Strategia Realizacji Systemu Tras Rowerowych dla Gdańska (SR STeR)

Uchwała nr XLVII/1049/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 16 grudnia 2013 r.

Ogólny zarys Strategii

Strategia realizacji systemu tras rowerowych (SR STeR) określa zakres, formę i kolejność rozwoju infrastruktury rowerowej. Dokument powstał w oparciu o rozbudowane konsultacje społeczne oraz

analizy i studia wykonane przez Biuro Rozwoju Gdańska. Na podstawie analizy wielokryterialnej wskazana została optymalna kolejność realizacji brakujących odcinków tras rowerowych. Przyjęto założenie, że priorytetowym działaniem z zakresu rozbudowy sieci tras rowerowych jest jak najszybsze zapewnienie kompletnej sieci tras głównych – budujących podstawowy szkielet powiązań rowerowych w mieście i zapewniających sprawne połączenia tranzytowe. Łącznie analizie wielokryterialnej poddano prawie 110 km brakujących fragmentów sieci tras głównych oraz wybrane odcinki zbiorcze, które podzielone zostały na 40 tras mogących stanowić odrębne zadania inwestycyjne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Strategii oraz ich efekty:

1. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż al. Grunwaldzkiej** od ul. Braci Lewoniewskich do ul. Kołobrzeskiej – etap 0 SR STeR, dł. 1,5 km;
2. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż ul. Dmowskiego** od al. Grunwaldzkiej do PKP Wrzeszcz – etap 0 SR STeR, dł. 0,3 km;
3. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż ul. Warszawskiej** w rejonie pętli Jabłoniowa – etap 2 SR STeR, dł. 0,9 km;
4. Budowa pasów rowerowych **w ul. Podwale Przedmiejskie** w rejonie skrzyżowania z ul. Łąkową – etap 2 SR STeR, dł. 0,4 km;
5. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż al. Adamowicza** – etap 3 SR STeR, dł. 2,5 km;
6. Budowa trasy rowerowej **wzdłuż ul. Kartuskiej** od ul. Limbowej do ul. Czereśniowej – etap 3 SR STeR, dł. 0,6 km;
7. Budowa trasy rowerowej **wzdłuż Potoku Oruńskiego** od zbiornika Augustowska do ogródków działkowych – etap 3 SR STeR, dł. 0,2 km;
8. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż ul. Jabłoniowej** od al. Adamowicza do ul. Węgrzyna – etap 4 SR STeR, dł. 0,4 km;
9. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż ulicy Czerskiej** od ul. Starogardzkiej do ul. Kazimierza Wielkiego – etap 7 SR STeR, dł. 0,2 km;
10. Wyznaczenie pasa rowerowego **wzdłuż ul. Matemblewskiej** od ul. Potokowej do ul. Waldorffa – dł. 0,8 km;
11. Wyznaczenie pasów rowerowych **w ul. Myśliwskiej** od ul. Andersa do ul. Myśliwskiej 101 – dł. 0,5 km;
12. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż ul. Potokowej** od ul. Słowackiego do PKM Brętowo – dł. 1,2 km;
13. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż ul. Nowej Portowej** od ul. Sucharskiego do ul. Kontenerowej – dł. 1,7 km;
14. Wyznaczenie pasów rowerowych **w ul. Warszawskiej** od al. Havla do zjazdu do centrum handlowego – dł. 0,2 km;
15. Wyznaczenie pasa rowerowego **w ul. Dragana** od ul. Sikorskiego do ul. Witosa – dł. 0,5 km;
16. Wyznaczenie pasa rowerowego **w ul. Barniewickiej** od ul. Kielnieńskiej do ul. Parterowej – dł. 0,5 km;

17. Budowa drogi rowerowej **wzdłuż ulic Wosia Budzysza**, Stryjewskiego i Nowotnej od ul. Starogardzkiej do ul. Kazimierza Wielkiego – dł. 3,5 km;
18. Ustanowienie kolejnych 78,5 km ulic **strefą ruchu uspokojonego**, która objęła 65,3% sieci drogowej miasta;
19. Montaż **800 miejsc postojowych dla rowerów**, w tym 500 miejsc przy szkołach i 132 miejsc wzdłuż al. Adamowicza.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Pełnomocnik Prezydenta ds. Komunikacji Rowerowej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Projektów Inwestycyjnych, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska.

31. Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030

Uchwała Nr XXV/747/04 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 czerwca 2004 r. w sprawie przystąpienia miasta Gdańska do Miejskiego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego „Gambit Gdański”
Uchwała nr XLVIII/1641/06 Rady Miasta Gdańska z dnia 16 lutego 2006 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Miejskiego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Gdańsku”

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030 jest dokumentem strategicznym, określającym kierunki polityki miasta w zakresie działań zmierzających do redukcji zagrożenia życia i zdrowia związanego z ruchem drogowym. Podstawowe założenia Programu uwzględniają najważniejsze uwarunkowania regionalne i lokalne, w tym aktualne strategie rozwoju Województwa i Gdańska. Kluczowe z punktu widzenia polityki bezpieczeństwa ruchu drogowego, miejskie programy i obszary strategiczne - w szczególności dotyczące wizji rozwoju mobilności i transportu - stanowią podstawę niniejszego dokumentu i są komplementarne względem siebie. Należy podkreślić, iż Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030 został przygotowany zgodnie z najważniejszymi rekomendacjami strategii krajowej, zdefiniowanej w dokumencie pn. Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2014-2020, a także strategii regionalnej określonej w dokumencie pn. GAMBIT Pomorski 2020.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **W ramach Gdańskiego Programu Uspokojenia Ruchu zrealizowano:**
  - strefy Tempo 30 – 78,5 km (łącznie jest 609 km co stanowi 65,3% dróg publicznych w Gdańsku),
  - azyle – 23 szt.,
  - progi zwalniające wyspowe – 6 szt., płytowe – 13 szt., liniowe – 23 szt.,

- wyniesione przejścia dla pieszych – 7 szt.,
  - mini ronda – 4 szt.,
  - szykany (zawężenia jezdni) – 6 szt.,
  - wyniesione tarcze skrzyżowań – 2 szt.,
  - przystanki wiedeńskie – 5 szt.
2. **W ramach Gdańskiego programu edukacji komunikacyjnej „Gotowi do drogi - Autochodzik”:** Program edukacyjny przygotowujący dzieci do samodzielności w ruchu drogowym, skupiający się na edukacji w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zasad poruszania się po drogach. Skierowany jest do dzieci w wieku 4-9 lat, nauczycieli i rodziców. W 2020 r. z uwagi na ograniczenia w edukacji dzieci w szkołach związane z pandemią COVID -19 odstąpiono od realizacji działań bezpośrednich na rzecz zakupu materiałów edukacyjnych. Przeprowadzono konkurs w tematyce Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w szkołach i przedszkolach. Wyłoniono laureatów (5 placówek), którym wręczono nagrody.
3. Opracowano **Raport bezpieczeństwa ruchu drogowego dla Gdańska za lata 2013 -2019**, który stanowi analizę wszystkich zdarzeń drogowych do których doszło w Gdańsku we wskazanym okresie. Określa główne grupy problemów i zagrożeń, rodzaje i przyczyny zdarzeń, miejsca występowania i koncentracji wypadków, a także klasyfikuje sieć dróg miejskich w kategoriach występujących problemów i ryzyk związanych z ruchem drogowym. Raport stanowi podstawę do diagnozy stanu bezpieczeństwa na drogach oraz zaplanowania rozwiązań dedykowanych poszczególnym zagrożeniom np. piesi, zderzenia boczne, nadmierna prędkość itp.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Gospodarki Komunalnej, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku.

32. Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2019-2021

Uchwała nr XII/238/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Organy państwa i jednostki samorządowe są ustawowo zobowiązane do zapewnienia ładu i porządku publicznego. To jedno z podstawowych zadań publicznych nałożonych na gminę ustawą z dnia 5 sierpnia 1998 r. o samorządzie powiatowym. Głównymi celami programu są: (1) poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Miasta przez zmniejszenie liczby prze-

stępstw i wykroczeń; (2) wzrost poczucia bezpieczeństwa osób przebywających w przestrzeni publicznej w miejscu zamieszkania; (3) kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży; (4) wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach oświatowo – wychowawczych oraz osób starszych; (5) zapobieganie zachowaniom patologicznym wśród dzieci i młodzieży; (6) pomoc osobom w kryzysie; (7) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym; (8) przeciwdziałanie patologiom społecznym; (9) poprawa bezpieczeństwa pożarowego miejsc i obiektów, w tym szczególnie obiektów użyteczności publicznej. Beneficjentami programu są: mieszkańcy miasta, w tym dzieci w wieku przedszkolnym, młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz ich rodzice, osoby korzystające z pomocy psychologicznej, osoby z problemami patologicznymi, osoby w podeszłym wieku – seniorzy oraz imigranci zamieszkujący Gdańsk.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Wśród podprogramów zawartych w Miejskim Programie Zapobiegania Przeszłości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli, w 2020 r. zrealizowano:

1. **8 programów profilaktyczno – edukacyjnych** przez Policję; dotyczyły one m.in. bezpieczeństwa w szkole, w ruchu drogowym, bezpieczeństwa seniorów i turystów. W programach tych wzięło udział ok. 16 650 os.
2. **8 programów edukacyjnych** przez Straż Miejską; dotyczyły one wiedzy o m.in. bezpieczeństwie dzieci w życiu codziennym, bezpieczeństwie w ruchu drogowym, postawach ekologicznych w szkole czy udzielaniu pierwszej pomocy. W programach uczestniczyło ok. 11 050 uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i przedszkoli.
3. **3 programy dotyczące bezpieczeństwa pożarowego** prowadzone przez Państwową Straż Pożarną; w zajęciach dot. wiedzy pożarniczej, bezpiecznej ewakuacji udział wzięło 700 dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
4. **1 program w zakresie edukacji komunikacyjnej** prowadzone przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni oraz Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku, których celem było wdrażanie wychowania komunikacyjnego (edukacja w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym) jako stałego elementu wychowawczego w placówkach oświatowych, aktywizacja nauczycieli oraz edukacja dzieci i rodziców. W konkursie o bezpieczeństwie w ruchu drogowym udział wzięli uczniowie klas 0-III z 5 szkół. Zrealizowano także program nauki jazdy na rowerze w ruchu ulicznym dla 61 uczniów w 5 szkołach podstawowych.
5. **1 program uspokojenia ruchu drogowego**, w ramach którego zakupiono 35 urządzeń uspokojenia ruchu oraz zamontowano na drogach publicznych w Gdańsku.
6. **6 programów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osób bezdomnych, seniorów, osób i rodzin w kryzysie** realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.
  - łącznie ok. 14 700 osób zostało objętych interwencjami służb mundurowych, streetworkerów, pracowników socjalnych MOPR oraz wzięło udział w poradnictwie i spotkaniach tematycznych;

- 620 osób przebywało w placówkach socjalnych podczas zimy, 62 osoby korzystały ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, 16 imigrantów otrzymało wsparcie socjalne oraz 4 mieszkania wspomagane.
7. **2 programy w zakresie zasad postępowania mieszkańców z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego** (m.in. całe martwe zwierzęta lub ich części) nieprzeznaczonymi do spożycia oraz zagrożeń dotyczących występowania chorób zakaźnych zwierząt realizowane przez Powiatową Inspekcję Weterynaryjną. Programy skupiły się na opracowaniu, produkcji i propagowaniu wśród mieszkańców Gdańska łącznie 760 ulotek i materiałów poglądowych na w/w tematy.
  8. **Kampanie w mediach społecznościowych** (na portalach Facebook i Instagram) prowadzone przez Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień (od 1.04.2020 Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień) w zakresie przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi oraz pomocy psychologicznej. Kampanie zyskały ok. 450 tys. odbiorców.

Łącznie w ww. projektach, programach, konkursach, interwencjach, poradach, festynach i innych spotkaniach udział wzięło ok. 44 tys. uczniów przedszkoli, szkół, rodziców, seniorów, osób będących w kryzysie, imigrantów oraz wykluczonych społecznie.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Komenda Miejska Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Wydział Gospodarki Komunalnej.

33. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2020 roku

Uchwała Nr XX/521/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 lutego 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt ma służyć zmniejszeniu liczby bezdomnych zwierząt na terenie Gdańska.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Usługa w zakresie prowadzenia **rejestracji komputerowej i elektronicznej identyfikacji psów**. W 2020 r. na terenie Miasta oznakowano 390 psów.

2. **Sterylizacja i kastracja wolno bytujących kotów** – na zlecenie Miasta wykonano 421 sterylizacje i 129 kastracji kotów. Z kolei w ramach projektu z Budżetu Obywatelskiego wykonano 13 sterylizacji i 31 kastracji.
3. Zakupiono i rozdysponowano 19 ton **karmy dla bezdomnych kotów**.
4. Z Budżetu Obywatelskiego zakupiono i rozdysponowano ponad 2,6 tony **karmy dla bezdomnych kotów**.
5. Zakupiono i rozdysponowano 41 dużych i 24 małych **domków dla bezdomnych kotów**.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Wydział Gospodarki Komunalnej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ogród Zoologiczny, schroniska dla bezdomnych zwierząt, Wydział Środowiska, Straż Miejska, Gdańskie Centrum Kontakt.

34. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska

Uchwała nr LI/1506/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 kwietnia 2018 r. zmieniona uchwałą Nr XII/218/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r.

Ogólny zarys Studium

W kwietniu 2018 r. Rada Miasta Gdańska uchwaliła Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska. Dokument przedstawia politykę przestrzenną miasta w perspektywie 30 lat, stanowiącą podstawę kształtowania prawa lokalnego w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Główną ideą Studium jest rozwój zrównoważony w każdym aspekcie: środowiskowym, ekonomicznym, społecznym i przestrzennym. Ideę zrównoważonego rozwoju w pierwszym rzędzie realizuje zasada rozwoju miasta do wewnątrz. Ważne jest również podniesienie jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, ze wzmocnieniem infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego. W ramach prac nad dokumentem została powołana Rada Studium jako organ doradczy Prezydenta. Członkami Rady byli przedstawiciele m.in. uczelni wyższych, pracodawców, organizacji pozarządowych, radnych miejskich, rad dzielnic, profesjonalistów związanych z planowaniem przestrzennym i architekturą. Na szczególną uwagę zasługuje nowatorskie zastosowanie gdańskiego modelu partycypacji społecznej dokumentu. Dzięki niemu w pracach nad projektem brało udział blisko 3 tys. osób w ramach 98 wydarzeń partycypacyjnych. W 2019 r., zgodnie z ideą partycypacji społecznej, w wyniku uwzględnienia uwag mieszkańców dokonano zmiany części Studium w dwóch fragmentach na Stogach. Beneficjentami Studium są wszyscy użytkownicy przestrzeni miasta, w tym: mieszkańcy, inwestorzy, instytucje, turyści, organy administracji samorządowej i państwowej i inni.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Studium oraz ich efekty:

1. Planowanie elementów wyrazu estetycznego miasta zgodnie z **Koncepcją Regulacji Estetyki Miasta** (KREM, 2015 r.); jest wyrazem polityki przestrzennej miasta i odpowiedzią na narastający problem wizualnej degradacji przestrzeni miejskiej, będącej skutkiem ubocznym dynamicznego rozwoju Gdańska; zawiera zasady w zakresie estetyki i ładu przestrzennego, które są sukcesywnie wprowadzane do nowo sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, także tych 16 uchwalonych w 2020 r.; dotyczą one kolorystyki i formy elewacji i dachów oraz posadzek w przestrzeniach publicznych; przykładowe rozwiązania estetyczne zawiera broszura "Estetyczny Gdańsk", która stanowić może pomoc dla zainteresowanych (do pobrania na stronie internetowej); beneficjentami są wszyscy, korzystający z przestrzeni miasta.
2. Tworzenie gdańskich przestrzeni lokalnych w oparciu o studium „**Gdańskie Przestrzenie Lokalne**” (GPL, od 2017 r.); powstało w celu poprawy jakości lokalnych przestrzeni publicznych i skoordynowania działań na ich rzecz oraz z myślą o wsparciu osób składających wnioski do Budżetu Obywatelskiego; informacje w nim zawarte mogą dostarczyć inspiracji oraz ułatwić wybór lokalizacji projektów; tym samym studium skierowane jest do wszystkich korzystających z przestrzeni miasta i stanowi istotny element polityki przestrzennej; w 2020 r. opracowano karty 5 przestrzeni lokalnych wyznaczonych w jednostkach pomocniczych: Aniołki, Chełm, Jasień (2 lokalizacje), Piecki-Migowo; w ramach pracy nad projektami kart przeprowadzono konsultacje z Radami Dzielnic i zainteresowanymi mieszkańcami w siedzibach poszczególnych jednostkach pomocniczych oraz online; beneficjentami są wszyscy korzystający z przestrzeni publicznej.
3. Bardziej przyjazne mieszkańcom planowanie ulic miasta w oparciu o **Gdański Standard Ulicy Miejskiej** (GSUM, od 2017 r.); GSUM jest odpowiedzią na potrzebę, sygnalizowaną przez mieszkańców w pracach nad Studium, kształtowania układu komunikacyjnego z uwzględnieniem cech przestrzeni publicznej; potrzebę stworzenia GSUM zapisano w polityce przestrzennej miasta – Studium 2018 r. zmienionym w 2019 r.; beneficjentami są wszyscy korzystający z przestrzeni miasta; w 2019 r. partycypowano społecznie dokument, a w grudniu 2020 r. został przyjęty z przez władze miasta (Zarządzenie nr 1753/20 PMG z dnia 18 grudnia 2020 r.).
4. Planowanie zagospodarowania przestrzeni nadwodnych w oparciu o **Gdańską Politykę Wodną** (GPW, od 2018 r.); po przeanalizowaniu uwarunkowań dotyczących jakości przestrzeni nadwodnych i atrakcyjności zagospodarowania przestrzennego nabrzeży polityka wskazuje kierunki ich urzędzenia i zrównoważonego zagospodarowania; w 2020 r. kontynuowano prace nad ujednoliceniem i aktualizacją 4 polityk; Politykę Wisły, Zatoki Gdańskiej, Motławy oraz Politykę potoków i małych opiniowano z jednostkami miejskimi i odpowiednimi urzędami; uwzględnione wnioski i opinie zostały wprowadzone do tekstów oraz na plansze poszczególnych odcinków brzegów i nabrzeży; beneficjentami są wszyscy użytkownicy nadwodnych przestrzeni publicznych.

5. Uchwalenie w 2020 r. 16. **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, które stanowią prawo miejscowe i są zgodne z polityką przestrzenną miasta wyrażoną w Studium, tj.:

- 1) Oliwa Górna w rejonie alei Grunwaldzkiej na południe od Alchemii [0264],
- 2) Oliwa Górna w rejonie ulic Stanisława Wąsowicza i Kaszubskiej [0272],
- 3) Oliwa Górna – Kuźnia Wodna [0273],
- 4) Brzeźno rejon alei Macieja Płazyńskiego i ulicy Jana Kochanowskiego [0318],
- 5) Aniołki rejon ulic Dantyszka i Dębowej [0857],
- 6) Aniołki rejon ul. Traugutta i Smoluchowskiego II [0859],
- 7) Stare Przedmieście rejon Targu Maślanego i ulicy Lastadia [1188],
- 8) Ołowianka – część południowa [11101],
- 9) Suchanino rejon zbiornika wodnego Cyganka [1234],
- 10) Chełm rejon ulic Cieszyńskiego i Cebertowicza [1756],
- 11) Ujeścisko rejon ulic Nieborowskiej i Rogalińskiej [1759],
- 12) Barniewice północno-zachodnie II [2154],
- 13) Osowa rejon ulic Jednoróżca i Delfina [2155],
- 14) PKM – odcinek kolei kokoszkowskiej [2252],
- 15) Jasień – rejon ulicy płk. Pałubickiego [2352],
- 16) PKM – odcinek Kiełpiniek Zachód II [2354].

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Biuro Rozwoju Gdańska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydziały i biura Urzędu Miejskiego w Gdańsku, jednostki i spółki miejskie.

35. Gminny Program Rewitalizacji

Uchwała nr XXXVIII/1012/17 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 kwietnia 2017 r., zmieniona uchwałą Nr XIV/304/2019 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 września 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Gminny Program Rewitalizacji obejmuje działania rewitalizacyjne w 4 obszarach rewitalizacji: Biskupia Górka / Stary Chełm, Dolne Miasto / Plac Wałowy / Stare Przedmieście, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście oraz Orunia. Program dotyczy zdegradowanych terenów o wartościach kulturowych, gdzie negatywne procesy społeczne, środowiskowe, gospodarcze i przestrzenne występują w szczególnym nasileniu. Zakłada intensywne prowadzenie procesów społecznych przy równoczesnych zmianach w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Celem programu jest poprawa sytuacji w obszarze rewitalizacji w sferze społecznej, przestrzennej, środowiskowej i gospodarczej, podniesienia jakości życia i zmniejszenie różnic pomiędzy innymi obszarami miasta. Zakres oddziaływania nie ogra-

nicza się tylko do obszaru rewitalizacji, ale obejmuje całe miasto, podnosząc jakość życia mieszkańców i kreując jego pozytywny wizerunek na zewnątrz. Głównymi beneficjentami są użytkownicy obszaru rewitalizacji.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Studium oraz ich efekty:

1. **Kontynuowało działalność Centrum Wsparcia Seniora** na Biskupiej Górze w wyremontowanym w 2019 r. lokalu przy ul. Biskupiej 4;
2. **Opracowano dokumentację techniczną i złożono wniosek o pozwolenie na budowę** przy remoncie i adaptacji lokalu ul. Styp-Rekowskiego 16 do prowadzenia działań społecznych – Centrum Wsparcia Rodziny;
3. **Podpisano porozumienia z 16 wspólnotami mieszkaniowymi w celu wspólnego udzielania zamówienia publicznego na realizację i finansowanie robót budowlanych** przy przebudowie ulic: Biskupiej, Na Stoku, Salwator, Zaroślak i Górka wraz z infrastrukturą techniczną. Trwało uzyskiwanie pozytywnej decyzji Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PWKZ);
4. W ramach przebudowy i modernizacji elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem odebrano 10 dokumentacji technicznych dla budynków komunalnych. **Zrealizowano roboty budowlane we wspólnotach mieszkaniowych:** Biskupia 19, Biskupia 34, Górka 13A, Górka 13B, Na Stoku 11-12, Na Stoku 38, Rogaczewskiego 44. Trwało opracowanie dokumentacji technicznej budynków Na Stoku 12D oraz Zaroślak 1;
5. **Opracowano dokumentację projektową i trwały uzgodnienia** z PWKZ i GZDiZ w sprawie urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ul. Biskupiej;
6. **Podpisano umowę na roboty budowlane i rozpoczęto realizację** urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ul. Styp-Rekowskiego;
7. **Podpisano umowę z Fundacją Gdańską na realizację zadania publicznego** – konsultacji z mieszkańcami i animacji społeczności lokalnej w ramach zagospodarowania podwórka w kwartale ulic Biskupia/Salwator/Na Stoku oraz przestrzeni pomiędzy ul. Biskupią i Pohulanką położoną wzdłuż schodów;
8. **Zakończono roboty budowlane przy przebudowie i modernizacji Klubu Aktywnego Mieszkańca** przy ul. Floriańskiej 3. Wyremontowany lokal będzie przeznaczony na działania społeczne, realizowane przez Fundację Społecznie Bezpieczni, która została wyłoniona w drodze konkursu;
9. **Ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy placu przy przystani promowej** na podstawie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej wybranej w konkursie wraz z zaleceniami i wytycznymi Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
10. W ramach przebudowy i modernizacji budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem **odebrano dokumentację techniczną dla budynków komunalnych, uzyskano pozwolenia na budowę i przygotowano się do przetargu** na roboty budowlane we wspólnotach mieszkaniowych Blińska 5, Góreckiego 13, Rybołowców 6, Rybołowców 7, Strajku Dockerów 7, Strajku Dockerów

- 11, Strajku Dokerów 12, Stajku Dokerów 18, Strajku Dokerów 19. Dla pozostałych wspólnot trwa sporządzanie dokumentacji technicznej;
11. **Trwała procedura pozyskania decyzji z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska** niezbędnej do zagospodarowania parku na Szańcu Zachodnim wzdłuż nabrzeży Martwej Wistły;
  12. **Rozstrzygnięto przetarg, podpisano umowę, a następnie rozpoczęto roboty budowlane** przy przebudowie i modernizacji dróg wraz z infrastrukturą podziemną na ulicach: Góreckiego, Strajku Dokerów oraz Wilków Morskich;
  13. **Podpisano umowę z Fundacją Gdańską na porządkowanie terenu i podstawowe zagospodarowanie podwórek** przy Pl. Ks.J.Gustkowicza i ul. Na Zaspę 53 oraz wspólne działania społeczne z mieszkańcami;
  14. **Rozpoczęto roboty budowlane przy adaptacji budynku przy ul. Królikarnia 13** wraz z zagospodarowaniem terenu do prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego;
  15. W zmodernizowanym w 2019 r. lokalu przy ul. Radnej 3/2 **kontynuowało działalność Centrum Wsparcia i Terapii Rodzin**;
  16. **Dwukrotnie ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej zagospodarowania terenu Placu Wałowego** na podstawie wyłonionej w konkursie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej z uwzględnieniem zaleceń pokonkursowych i wytycznych Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
  17. W ramach modernizacji i remontów budynków wraz z otoczeniem **odebrano dokumentację techniczną dla budynków komunalnych** (Dolna Brama 4, 6, Plac Wałowy 5, 5A, 9, Pod Zrębem 5B, 7 i 8, Królikarnia 1, 2) i **uzyskano część pozwoleń na budowę** (Plac Wałowy 5A, Pod Zrębem 7 i 8, Królikarnia 1). Ponadto **przygotowywano dokumentację przetargową i realizowano roboty budowlane** dla wspólnot: Żabi Kruk 7B, Toruńska 24 i 30, Chłodna 3, 5 i 7C, Łąkowa 6, 8, 8A i 9. Dla budynków wspólnot: Kotwiczników 10A, Śluza 4AE, Dolna Brama 7, Grodza Kamienna 2D – **trwały przygotowania do robót budowlanych**.
  18. **W ramach przebudowy i modernizacji dróg i infrastruktury podziemnej rozpoczęto roboty budowlane** na ul. Przykopowej, Wierzbowej i Polnej. Odebrano także dokumentację techniczną dla ul. Chłodnej, Sempołowskiej i Królikarnia, a dokumentacja ul. Reduta Dzik była w przygotowaniu.
  19. **Podpisano umowę ze „Stowarzyszeniem Opowiadacze Historii Dolnego Miasta” na zadanie polegające na animacji społecznej mieszkańców kwartałów i wspólnej realizacji zagospodarowania podwórek** przy ul. Chłodna 9-10 oraz przy ul. Przesmyk, Łąkowa, Jaskółcza i Dolna na lata 2020-2020;
  20. **Opracowano dokumentację i uzyskano pozwolenie na budowę** placówki na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych przy ul. Dworcowej 11.
  21. **Rozstrzygnięto przetarg, podpisano umowę i rozpoczęto realizację robót budowlanych** w ramach przebudowy budynku dawnego ratusza przy ul. Gościnnej 1 wraz z jego adaptacją na cele społeczne;
  22. **Opracowano i uzgodniono dokumentację dla projektu rewaloryzacji „Rynku Oruńskiego”** wraz z przebudową układu drogowego i infrastruktury technicznej.

23. **Rozstrzygnięto przetarg, podpisano umowę oraz zrealizowano roboty budowlane** w ramach kompleksowego zagospodarowania lokalnych przestrzeni publicznych: skweru przy ul. Gościnniej i parku przy ul. Związkowej.
24. W projekcie modernizacji i remontów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem na Oruni, miasto współpracowało z 22 partnerami. Pod koniec 2020 r. **dwie wspólnoty mieszkaniowe rozstrzygnęły postępowania i wybrały wykonawców prac budowlanych** (Grabowa 6 i Dworcowa 8). Pozostałe wspólnoty oraz Gdańskie Nieruchomości odpowiadające za budynki komunalne, są na etapie **przygotowywania dokumentacji technicznej, dokumentacji przetargowej lub uzyskiwania pozwoleń na budowę**.
25. Rozstrzygniętego konkursu dla organizacji pozarządowych na prowadzenie działań podwórkowych na lata 2020-2022. Wybrano do ich realizacji Gdańską Fundację Inicjatyw Społecznych. Realizacja zadania ma odbywać się na podwórkach za budynkami przy ul. Trakt św. Wojciecha 93, 95, 97, 99, 101, 103A.;

Efekty ww. działań są – zarówno w przypadku działań społecznych jak i inwestycji funkcjonalno-przestrzennych – monitorowane i oceniane w dłuższej perspektywie czasowej w cyklach trzyletnich.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Biuro Rozwoju Gdańska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Urząd Miejski w Gdańsku, jednostki miejskie, wspólnoty mieszkaniowe, organizacje pozarządowe.

36. Studium Lokalizacji Obiektów Wysokościowych (SLOW)

Uchwała nr XXVIII/764/08 Rady Miasta Gdańska z dnia 25.09.2008 r.

Ogólny zarys Studium

W Studium zdefiniowano obiekty wysokościowe jako budynki/obiekty o wysokości ponad 40 m, wyznaczono obszary ich lokalizacji oraz podstawowe zasady postępowania z obiektami wysokościowymi. Określono, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uznaje się za podstawowy dokument decydujący o możliwości lub zakazie lokalizacji takiego obiektu.

Celem stosowania procedur SLOW jest ochrona krajobrazu miasta i jego walorów kulturowych przed lokalizacją nadmiernie wysokich obiektów, zaburzających ład przestrzenny i będących źródłem potencjalnych konfliktów. Dokument opracowano jako wynik szerokiej partycypacji społecznej dla obszaru całego miasta. Stosowanie procedur SLOW wpływa na kształtowanie krajobrazu miasta, walory ekonomiczne przestrzeni i jakość życia mieszkańców. Dotyczy wszystkich korzystających z przestrzeni miejskiej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Studium oraz ich efekty:

1. **Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** z zastosowaniem procedur SLOW; w 2020 r. w wyniku analiz dotyczących każdego planu miejscowego uznano, że nie ma potrzeby przeprowadzenia żadnej pełnej procedury SLOW.
2. Bieżące **analizy wniosków o zmianę planu miejscowego lub sporządzenie nowego planu** m.in. w oparciu o SLOW; dotyczy wszystkich korzystających z przestrzeni miasta; efektem jest eliminacja wniosków, zawierających lokalizację obiektów wysokościowych, na podstawie SLOW w przypadku obszarów wyłączonych (bez zgody konserwatora zabytków) i niewskazanych.
3. Stosowanie **Lokalnych Standardów Urbanistycznych**, opracowanych z uwzględnieniem SLOW, przy analizowaniu wniosków dotyczących inwestycji realizowanych w ramach „lex developer”; w 2020 r. przeanalizowano dwa wnioski.

Wydział wiodący / Instytucja wiodąca: Biuro Rozwoju Gdańska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Rada Miasta Gdańska.